

Nepriklausoma

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

Lietuva

ALP(LPA) 2828

LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 9 1983 VASARIO - FEBRUARY 24 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St. LA SALLE, P.Q. H8P 1C4, Tel.: 366-6220 30 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

STAIGUS KAINŲ PAKĖLIMAS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Kaip pranešama iš Maskvos, sovietinė valdžia, be jokio įspėjimo, pakėlė kainas popieriaus, plieno, medvilnės ir kitų rūšių produktams. Pakėlimas įsigaliojo nuo vasario 1 dienos, bet pirkėjai susigaudė apie tai tik po kelių dienų. Kainos nepakeltos maisto produktams, bet, pav. už įvairius metalinius įrankius, siūlus, medžiagas, dažus, plokšteles ir net tualetinį popierių/kurio ir taip jau trūksta/reikia mokėti brangiau.

SUMAŽINS GAZOLINO KAINAS

Oficialiai prieš kelias savaites, Quebec'o prov. vyriausybė sumažino gazolino kainas 1.6 centu už litrą. Be abejo, tai galėjo padaryti jau sausio mėn. 1 d., bet, taip aiškino oficialus PQ vyriausybės atstovas, tai nebuvę galima padaryti dėl vykusių kainų kovos tarp atskirų bendrovių. Tikroji priežastis: provincinė valdžia per delsimą susirinko milijonus dolerių savo bilioninėms skoloms padengti.

SUIMTAS TIKINČIŲJŲ TEISĖS GINTI KOMITETO NARYS KUN. ALFONSAS SVARINSKAS

Viduklės klebonas, vienas veikliausių Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto narių, ilgą laiką persekiotas vietinės komunistų valdžios, sausio 26 d., oficialios spaudos agentūros Sov. Sąjungoje "Tass" pranešimu, buvo suimtas. Jam sudaryta byla už "nekonstitucinę priešvalstybinę veiklą".

Apie tai buvo pranešta ir Amerikos spaudai-New York Times, Daily News ir kt. Svarstoma, kodėl šis įvykis pranešamas net "Tass" agentūros. Gal todėl, kad kun. Alfonsas Svarinskas buvo žinomas visame pasaulyje dėka "Kronikos". Be to, gal būt tuo Maskva nori parodyti savo nepasitenkinimą, kad Popiežius, paskirdamas naujus kardinolus, į jų tarpą įjungė ir latvių vyskupą Julijans Vaivods.

NUODINGA MEDŽIAGA NIAGAROS UPĖJE

Intensyvūs Ontario prov. Aplinkos Priežiūros Ministerijos tyrimai rodo, kad yra nuodingo chemikalo dioxin Niagaros upės nevalomame vandenyje. Galutiniams rezultatams įrodyti reikia atlikti dar eilę tyrimų.

IRKLAI ATNEŠĖ LAISVĘ

Iš Liubeck'o, Vakarų Vokietijos praneša, kad 45 m. amžiaus Rytų Vokietijos universiteto lektorius su savo žmona ir dvejomis paauglėmis dukterimis pabėgo į Vakarų.

Jie per 7 valandas nusiyrė 50 km. šalančia, vėjų plakama Baltija, su 2.1 metro ilgio valtimi.

Jis pasisakęs, jog jo dukroms buvo neleista siekti aukštesniojo išsilavinimo, ir tik Vakaruose jis galėjęs jas išauginti krikščioniškoje dvasioje.

JAPONIJA MOKOSI IŠ KANADIEČIŲ

Gana keista, bet japonai nori pasimokyti iš kanadiečių, kaip išspręsti valstybinio geležinkelio deficitą.

Japonijos geležinkelis jau eilę metų neša vis didėjančias kainas, išlaikant nepelningas, vietines, tolimesnėse vietovėse besirandančias geležinkelio linijas.

Japonijos geležinkelio administracijai didelį įspūdį padarė CN naudingas sprendimas su CN bokštu Toronte ir CNCP telekomunikacijos tinklų tvarkymas, padėjęs Kanados geležinkeliui atsikratyti skolų naštos.

ŠIURPA KELIANTIS FANATIZMAS

Artėjant rinkimams Indijoje, Assam valstijoje kilo didžiulės riaušės, trukusios 3 savaites ir pareikalavusios virš 1000 žmonių aukų. Indijos aršieji buvo labai griežtai nusistatę suteikti balsavimo teises musulmonams imigrantams iš Bangladešo.

Pakistane - apie 10.000 žmonių minia, Sunni musulmonai, augant konfliktui su Šiitais ir Irano musulmonais, bandė užpulti banką ir policijos stotį. Jie reikalauja ištremti Irano konsulą, nes jis kišasi į Pakistano vidaus reikalus. Suimta artai 100, keletas policininkų sužeisti.

GERA PORCIJA FEDERALINO BIUDŽETO - QUEBEC'O PROVINCIJAI

Kanados federalinė išmoka Quebec'o provincijai šiais metais pakils \$ 700 mil.

Quebec'o provincija, sudaranti 26% Kanados gyvenamųjų, gaus 30% visos federalinės sumos, skiriamos provincijoms. Ši suma padengia įvairius projektus,

pradedant švietimu ir baigiant socialiniu aprūpinimu.

SUTARĖ DĖL AUTOMOBILIŲ IMPORTO

Kanados Tarptautinės Prekybos Ministerijai pavyko susitarti su Japonija, kad būtų apribotas Japonijoje gaminamų automobilių importas į Kanadą. Šiais metais bus įvežama 11.000 automobilių mažiau.

Apie draugiškoje atmosferoje vykusias derybas praneša Kanados Užsienių Reikalų Ministerija.

BILL 111 NEBES PAMIRŠTAS Tris savaites užtrukęs mo-

kytojų ir bendrojo fronto

streikas oficialiai užsibaigė, tačiau nelegalus Bill 111 PQ vyriausybės įvedimas ir ypač, nusistatymas prieš vienos grupės profesiją bei nenoras eiti į bet kokią kompromisą ar derybas, paliko giliai įsirėžusį nepasitikėjimą vyriausybe. Kaip galėjo būti kitaip, jeigu šiuo įstatymu yra nesiskaitoma nei su Žmogaus Teisėmis, nei su Konstitucija?

Streikavo 80.000 mokytojų.

Studentai iš 15-kos universitetų ir CEGEP planuoja naujas eitynes, parodydami savo pritarimą mokytojų personalui.

b/ distinct color-coding of the respective national territories of each nation;

c/ significant improvement in the manner in which Canadian minority languages have been presented on the map of Canada; and

d/ addition of statistic on linguistic minorities in Canada based on the 1981 Census.

The revised presentation of linguistic facts and data both in the world and in Canadian context corrects the errors and omissions of the first edition and meets most of the concerns expressed by ethno-cultural organizations

Šis pranešimas parodo, kaip reikia budėti ir pasisakyti už savųjų tautų reprezentavimą, ypač, kai tokius įvairius žemėlapius sudarinėja žmonės, visai nesusisiekę su tomis etninėmis grupėmis. Keista, bet jau pakartotinai tokios "klaidos" atsitinka įvairiais atvejais. Akivaizdu, iš kur tie sudarytojai - mokslininkai semiasi žinių. Pseudomoksliški darbai tikrai niekam neatneša naudos, nei garbės...

Kanados Pavergtųjų Tautų Tarybą Ottawoje sudaro Baltųjų, Čekoslovakų, Estų, Latvių, Lietuvių, Vengrų, Kanados Lenkų Kongreso, Slovakų Lygos, Ukrainiečių Komiteto grupės.

Šiame žemėlapyje, kuris buvo skirtas mokykloms, nurodyta, kad Sov. Sąjungoje vartojama tik tai viena kalba - rusų. Pažymėtina, kad tokių klaidų atitaisymo reikalu reikėjo kreiptis į Oficialių Kanados Kalbų Įstaigos direktorių Max Yalden, buvusiu diplomatu Maskvoje. Etninių grupių atstovai turėjo įrodyti, kad rusų kalba tėra tik vienos sovietinės respublikos/ iš penkiolikos / kalba. Reikia pripažinti, kad M. Yalden šį reikalą rimtai apsvarstė ir žemėlapi papildė, įrašydamas šias kalbas: gudų, ukrainiečių, estų, latvių, lietuvių, azarbeidžaniečių, gruzinų ir armėnų. Buvo atspausdinta 250.000 papildomų lapų ir išsiuntinėta mokykloms.

OOO

SIBIRE IR BOLŠEVIKŲ BEI NACIŲ KALĖJIMUOSE buvusių politinių kalinių suvažiavimas šaukiamas š. m. kovo 12 d. Čikagoje, Jaunimo Centre. Visi buv. politiniai kaliniai prašomi tuoj pat registruotis, nes ir tie, kurie dėl susidariusių kliūčių atvažiuoti negalėtų, adresu: J. IVAŠAUSKAS, 3222 W. 66 Place, Chicago, IL 60629. Užsiregistravusių pavardės viešai nebus skelbiamos. Dėl neesamų sąrašų ir nežinomų adresų - kvietimai į suvažiavimą nebus siunčiami.

DARIAUS - GIRĖNO transatlantinio skrydžio 50 metų minėjimas bus liepos 4 d., 2 val. p. p. prie Dariaus-Girėno paminklo, Marquette parke, Čikagoje, II-jų PLD metu.

MARIJA KRAUCHUNIENĖ PASKIRTA LIETUVOS GARBĖS VICEKONSULE CHICAGOJE

Ministeris S. Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinis Šešas paskyrė Mariją Krauchunienę Lietuvos Garbės Vicekonsule Lietuvos Generaliniame Konsulate Chicagoje.

Ryšium su tuo Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis paprašė Valstybės Sekretorių, kad JAV Valstybės Departamentas sutiktų ją tokiu titulu pripažinti.

Sausio 20 d. iš Valstybės Departamento atėjo oficialus raštas, suteikiantis tokį pripažinimą.

Marija Krauchunienė - Januškaitė yra gimusi Jaunųjų kaime, Kurklių valsčiuje, Ukmergės apskrityje 1923 m., baigė Pedagoginį Institutą Kaune. Atvykusi į JAV 1947 m. Chicagoje baigė Wright Jr. College. Jos vyras yra Chicago Title and Trust Co. vicepirmininkas. Ji pasižymėjusi visuomenės veikėja.

PAKARTOTINAI SIŪLOMAS NOBELIO PREMIJAI VIKTORAS PETKUS

Ambasadorius Max Kampelman'as pranešė, kad Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisijos Kongreso nariai vėl nominavo aštuonius kovotojus už Žmogaus Teises 1983-jų metų NOBELIO TAIKOS PREMIJAI: Jurij Orlov, Anatolij Ščaranski ir Mykolą Rudenko iš Sovietų Sąjungos, Viktorą PETKŲ iš Lietuvos, Václav Havel iš Čekoslovakijos ir Lech Walesą, Jack Kuron ir Adam Mičnik iš Lenkijos.

Praeitais metais šis pasiūlymas Nobelio Taikos Premijos Komisijos Norvegijoje buvo apeitas, bet dabar jį iš naujo kelia Helsinkio Komisijos nariai Amerikos senatoriai ir Kongreso atstovai.

Veiklus Madrido Konferencijos dalyvis prieš porą metų, JAV I B Visuomeninių Reikalų Tarybos narys Rimas Česonaitis artimai bendradarbiavo su M. Kampelman'u ir buvo jam pateikęs daug vertingos medžiagos.

Šių namų antrajame aukšte 1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbta, kad atstatoma Lietuvos nepriklausomybė. Čia posėdžiavo Lietuvių Taryba. Namai randasi priešais Vilniaus universiteto didžiuosius vartus, priešais šv. Jono varpinę.

CANADIAN COUNCIL OF CAPTIVE EUROPEAN NATIONS, CONSEIL CANADIEN DES PAYS EUROPÉENS CAPTIFS, OTTAWA

PRANEŠIMAS DĖL ŽEMĖLAPIO PATIKSLINIMO

The publication by the Commissioner of Official Languages in early February of a revised and corrected second edition of the World Languages Map has finally resolved the long standing issue of the fair and equal treatment of various languages both in the Canadian and in world context.

Significant shortcomings of the first edition, which have caused widespread concerns among the various ethno-cultural communities in Canada, have been corrected in the second edition, which now meets the essential criteria of fairness and accuracy.

Among the most noteworthy revisions and updates, which have been incorporated in the new World Languages Map, are:

a/ addition of several East European languages, such as Ukrainian, Byelorussian, Lithuanian, Latvian, Estonian and others, which had been omitted in the first edition;

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyoute au Canada
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 16.00
Rėmėjo - \$ 20

P.S. Rendrairbių, ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuopuoliai, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

APIE ESTIJĄ

Jonas VAKARIS

ESTIJA-ŠIAURĖS SESUO

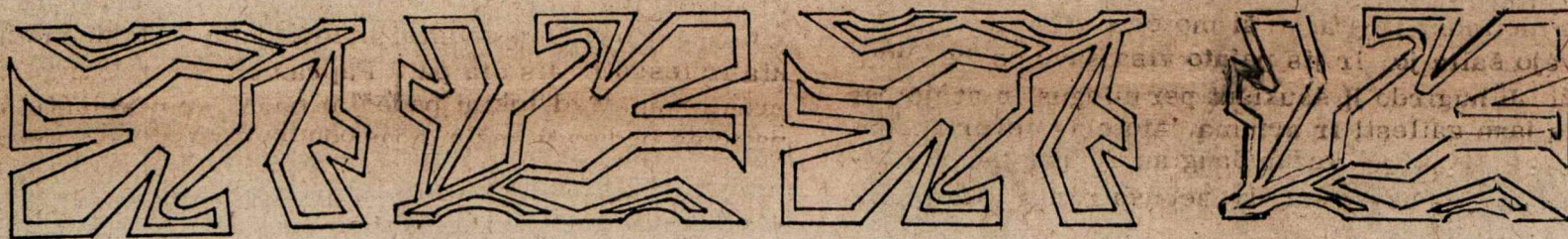
MĖLYNA BALTIJA, BALTO SNIEGO PUSNIS,
ŽEMĖ - JUODA IR GERA. TAVO VĖLIAVA, ESTIJA,
YRA MŪSŲ ŠIAURĖS NAMŲ SPALVOS.

SPEIGRAČIO VĖJAI ATNEŠA VIRŠ LIETUVOS
IŠ PEIPUSO EŽERO, SUOMIŲ IR BOTNIJOS ILANKŲ VĖSIJĄ
ARKTIKOS ŠVIESĄ IR ŠVELNŲ BANGŲ ŠNEKĖJIMĄ NAKTIMIS.

ATNEŠA JŪSŲ IR MŪSŲ BROLIŲ IR SESERŲ MIRTIES
VILKSTINIŲ AIMANĄ IŠ BEGALINIŲ TUNDRŲ IR TAIGŲ,
KUR BAIGĖSI JŲ BAISIOJI KELIONĖ AMŽINO GRUODO KAPUOS

BET LIEKA JŲ PRIEŠAIKA MUMS, KOL KVĖPUOS
VISAM PASAULY BENT VIENAS LAISVAS
ŽMOGUS, TEGUL NEPAMIRŠTA NIEKAD KIEK

KAULŲ UŽKASTA IR KANČIOMIS UŽMOKĖTA
UŽ TĄ VIENĄ, TUKSTANČIAIS KARTŲ MŪSŲ MINĖTĄ,
KARTOTĄ, SVAJOTĄ, SAPNUOTĄ ŽODĮ: LAISVĖ!

PRANEŠA ŠALFASS:

II-jų PLSŽ-nių Lauko Teniso varžybos

vienetų

II-jų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Lauko Teniso varžybas numatoma praversti šiose klasėse: Vyrų A, Vyrų B, Vyrų senjorų (gim. 1938 m. ir vyresnių), Jaunių (gim. 1964 m. ir jaunesnių), Moterų, Moterų senjorių (gim. 1948 m. ir vyr.), Mergaičių (gim. 1964 m. ir vyr.), Taipogi vyks vyrų, moterų ir mišraus dvejeto varžybos.

Žaidėjų amžius vyrų A ir B bei moterų vienetuose ir visuose dvejetuose yra neapribotas.

Vyrų A klasės vienete gali dalyvauti tik iškilėsniai žaidėjai, aprobuoti PLSŽ-nių Lauko Teniso sekcijos. Dalyvavimas visose kitose klasėse neapribotas.

Varžybas numatoma praversti per 5 ar 4 dienas, pradedant birželio 28 d. Jos vyks - Illinois universiteto aikštynė Chicagoje.

Smulkesnės informacijos yra pranešta visiems Š. Amerikos sporto klubams ir užjūrio kraštams.

Preliminarinė dalyvių registracija atliekama iki š. m. kovo 15 d. pas PLSŽ Lauko Teniso varžybų vadovą A. Bartkų šiuo adresu:

Mr. Antanas Bartkus, 2325 West 86-th Place, Chicago, IL 60652. Tel. (312)-737-7117.

Visi klubams nepriklausą, pavieniai žaidėjai ir ŠALFASS-gai nepriklausą sporto vienetai, suinteresuoti dalyvauti II-se PLSŽ-se, prašomi nedelsiant kreiptis bet kurį ŠALFASS-gos sporto klubą ar, tiesioginiai, į A. Bartkų.

Galutinis varžybų formatas ir kitos tolimesnės informacijos, įskaitant ir galutinės dalyvių registracijos terminą, bus skelbiama po preliminarinės registracijos, kovo 15 d.

II-jų PLSŽ-nių Komitetas

II-jų PLSŽ-nių Stalo Teniso varžybos

II-jų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Stalo Teniso programoje numatoma vykdyti vienetų, dvejetų ir komandines varžybas.

Vienetai numatomi šiose klasėse: vyrų, vyrų senjorų (gim. 1933 m. ir vyresnių), jaunių (gim. 1964 m. ir jaunesnių), moterų ir mergaičių (gim. 1964 m. ir jaunesnių). Dvejetai - vyrų, moterų ir mišrus.

Komandinės varžybos numatomos vyrų ir moterų klasėse. Vyrų komandą sudaro 3 vieneto žaidėjai, moterų - 2 vieneto žaidėjos ir vienas dvejetas.

Dalyvių amžius vyrų ir moterų vienetuose bei visuose dvejetuose ir komandinėse varžybose yra neapribotas.

Jauniai, mergaitės ir senjorai gali papildomai dalyvauti ir vyrų bei moterų klasėse.

Tentatyviai, varžybas planuojama praversti per 2 dienas - birželio 29 ir 30

Smulkesnės informacijos pranešta visiems Š. Amerikos lietuvių sporto klubams ir užjūrio kraštams.

Preliminarinė dalyvių registracija atliekama iki š. m. kovo 15 d., pas II PLSŽ Stalo Teniso sekcijos vadovą J. Kavaliauską, šiuo adresu:

Mr. Jonas Kavaliauskas, 4133 S. Harlem Ave., Stickney, IL 60402. Tel. (312)-749-7810.

Visi klubams nepriklausą žaidėjai ir ŠALFASS-gai nepriklausą sporto vienetai, suinteresuoti dalyvauti II-jų PLSŽ-nių Stalo Teniso varžybose, prašomi nedelsiant kreiptis į bet kurį ŠALFASS-gos sporto klubą arba, tiesioginiai, į J. Kavaliauską. Nuo preliminarinės registracijos davinių priklausys galutinė stalo teniso varžybų programa.

2 psl.

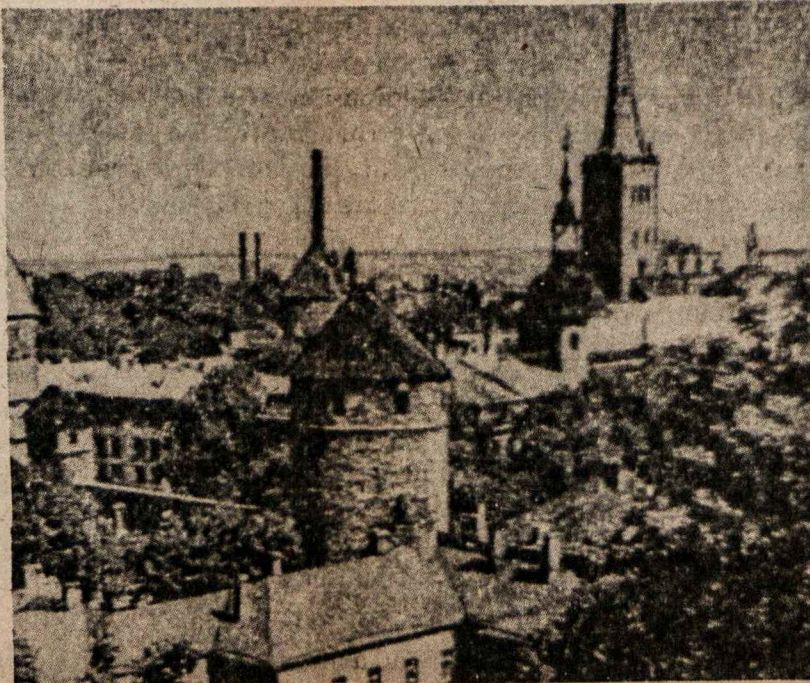
ESTIJOS 65211 SUKAKTIS

Estai savo valstybės nepriklausomybės atstatymo manifestą paskelbė 1918 m. VASARIO mėn. 24 d. Tai įvyko, bolševikams palikus kraštą prieš besiantinančią vokiečių okupacinę kariuomenę. Vokiečių okupacinė valdžia nepripažino Estijos laikinosios vyriausybės, likvidavo visą estų kariuomenę ir įvedė karo padėtį. Išidėmėtina, kad tuo laiku didelės reikšmės turėjo užsienio/Skandinavijoje, Paryžiuje, Londone/estų tautinė delegacija. Jos sutartino veikimo dėka anglų, prancūzų ir italų vyriausybės 1918.V. pripažino Estijos nepriklausomybę de facto. Taip vokiečiai buvo priversti pripažinti estų vyriausybę.

Estija 1938 m. gruodžio mėn. paskelbė absoliutų neutralumo įstatymą ir 1939.VI. 7 pasirašė su Vokietija ne puolimo sutartį.

Tačiau - Baltijos kraštų

Tallinn miesto detalė

likimo, taikingųjų, darbščių, besidžiaugiančių savarankišku gyvenimu tautų - Estija ne išvengė. Kilus karui, 1939 m. rugsėjo 28 d. Estija buvo priversta pasirašyti su Tarybų Sąjunga sutartį, kuria Sov. Sąjungai Estijos teritorijoje leidžiama laikyti 25.000 karių igulą. Tarybų Sąjungą, apkaltinusi Estiją savitarpinės pagalbos sutarties pažeidimu, 1940.VI.16 įteikė kai ultimatumą, ir kitos dienos rytą bolševikų kariuomenė peržengė sieną ir okupavo visą kraštą.

Netrukus Estijos augštesnieji pareigūnai buvo išvežti į Rusiją. Masinė deportacija, kaip ir Lietuvoje, buvo vykdoma 1941.VI.14-15.

Kilus karui tarp hitlerinės Vokietijos ir Sov. Sąjungos, 1941.VII.8 į Estiją įsiveržė vokiečių kariuomenė ir iki spalio 21 d. užėmė visą kraštą. 1944 m. Estija tapo II-ą kartą okupuota Sov. Rusijos kariuomenės.

BALTIC AMERICAN FREEDOM LEAGUE

P.O. Box 29657, Los Angeles, California 90029

Mieli lietuviai,

Linkėdami sėkmės 1983-se metuose, norime padėkoti visiems tiems, kurių darbo, moralinės ir finansinės talikos dėka Amerikos Baltų Laisvės lyga galėjo atlikti tam tikrus darbus tėvynės Lietuvos labui. Iš svaibesnių atliktų darbų norime paminėti šiuos:

1. Sibire įkalinto prof. Vytauto Skuodžio faktas Amerikos spaudoje, radijo ir televizijos programose susilaukė tokio dėmesio, kokio nebuvo nuo Simo Kudirkos laikų. Tai pripažino tokie lietuviškojo gyvenimo vertintojai kaip ALT inf. skyriaus vedėjas kun. dr. J. Prunskis ir "Draugo" redaktorius Mykolas Drunga.

2. Lietuvos Nepriklausomybės šventė sukakties, po daugelio metų pertraukos, vėl susilaukė tinkamo JAV Valstybės departamento dėmesio;

3. Lygos suorganizuotas delegacijas priėmė tokie valdžios pareigūnai kaip dr. Richard Pipes, JAV Tautinės Saugumo Tarybos narys, ir Charles Z. Wick, JAV Tarptautinės Komunikacijos Agentūros direktorius, kartu su visu Amerikos Balso štabu;

4. Suorganizuotos politinės konferencijos Čikagoje ir Los Angeles, kuriose dalyvavo Valstybės departamento pareigūnai;

5. Sumegsti artimi ryšiai su Melvin Levitsky, valstybės sekretoriaus asistento vyr. pavaduotoju, ir Carl Gishman, JAV ambasadorės prie Jungtinių Tautų pavaduotoju. Iš abiejų susilaukta konkrečios pagalbos Lietuvos reikalui;

6. Leidžiama 20,000 "Baltic Bulletin", kurio 4000 egz. siunčiama vyriausybės pareigūnams, Kongreso nariams, laikraščiams, radijo ir televizijų politiniams komentatoriams, universitetams, bibliotekoms ir t.t. Gauta asmeniškų padėkos laišku iš Baltųjų Rūmų, Pentagono, Kongreso narių ir t.t.

7. JAV Kongrese pravesta Baltų laisvės dienos rezoliucija, kurią prezidentas pasirašė kaip Public Law 97-196.

Išsivijojęs dėmesio ir skubios akcijos šaukiasi šios problemos:

Afganistanų laisvės kovotojų nelaisvėn paimti rusūniformose lietuviai kariai; kalinamas prof. Vytautas Skuodis; Baltų laisvės dienos paskelbimas 1983 metais; Amerikos aktyvi akcija Baltijos valstybių laisvės reikalui Jungtinėse Tautose; Pasaulinės baltų konferencijos suorganizavimas. ABL lyga įsitikinusi, kad ir toliau būtina leisti profesionaliai redaguojamą "Baltic Bulletin".

Mielieji lietuviai, jei kiekvienas šio laiško gavėjas atsiųstų bent po \$25, Amerikos Baltų Laisvės lyga būtų pajėgi visa energija kibtį į trijų-keturių išvardintų uždavinių vykdymą.

Šia proga norime užtikrinti Jus, kad vertiname ir gerbiame kitų organizacijų dirbamus darbus, kad pasiruošę su visomis gera valia lojaliu bendradarbiauti, tik nesutiksime su bet kieno įsakymu likviduoti. Esame įsitikinę, kad uždaviniai tokie dideli ir tokie svarbūs, kad darbo rankų niekad nebus per daug.

Laukdami palankaus ir skubaus atsiliepimo, reiškiamo pagarbą.

Pasirašė:

Finansų komisija: dr. Zigmantas Brinkis - pirmininkas
Antanas Mažeika - Lygos pirmininkas
Algis Raulinaitis - Lietuvių sekt. pirmininkas
Stasys Daugela, Simas Kudirka, Jonas Matulaitis, Vladas Velža

Jaunų Talentų Vakarai

V-TO PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO
ATIDARYME, LIEPOS 2 d., CHICAGOJE įvyks Talentų Vakarai.

Pageidaujami talentai: ĮVAIRŪS: dainininkai, šokėjai, poetai, muzikai, humoristai, ir t.t. Kviečiame visus jaunus kūrėjus, kurie rimtai užsiima savo talento ugdymu, ir kurie pageidauja progą pasirodyti su kitais parinktais menininkais. Ypatingai norime įjungti tokius dalyvius, kurie jaučiasi esą pasiekę pažengusio mėgėjo, ar aukštesnį lygį.

Registruotis reikia pas Talentų Vakarų Komitetą, ir kartu pristatyti kasetę, juodraščių ar aprašymą savo medžiagoms, kad Komitetas galėtų įvertinti būsimą dalyvio reputaciją. REGISTRACIJA ir PAVYZDINĖ MEDŽIAGA TURI BŪTI PRISTATYTA KOMITETUI NE VĖLIAU kaip BALANDŽIO 1 d.

Visi kandidatai gali tikėtis atsakymo iš Komiteto gegužės mėnesio pradžioje.

Žemiau - pridėtas registracijos pavyzdys.

Pavardė, Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ Telefono Nr: _____
Valstybė _____

Amžius _____ Kongreso dalyvis/atstovas? Taip ☐ Ne ☐

Antrojo lapo pusėje, paaiškinkite:

- 1/ Ką jūs ketinat pristatyti; trumpai apibūdinkit savo pasirodymą.
- 2/ Kiek minučių reikėtų skirti pasirodymui.
- 3/ Įdomiausia dalis...! Papasakokit apie save ---
 - kur esat pasirodę?
 - ar jau ilgai vystote savo mėgiama talentą?
 - jeigu studijuojat šioje sryty, kur?
 - pridėkit kitų žinių apie save...

Registraciją ir
Pavyzdinę Medžiagą
Siųsti
Šiuo Adresu:

Juozas Kapačinskas
Talentų Vakarų Direktorius
6811 South Maplewood
Chicago, IL 60629
USA

-- LAUKIAM! --

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KAIP IŠMARINO UKRAINOS ŽEMDIRBIUS

Vertė V.Ž.

Šiomet sukanka dvi sukaktys. Pirmąją tikriausiai paminės Vakaruose vadinamasis elitas — intelektualai, visokie ažagarūs pažangieji. Tai trisdešimt metų sukaktis nuo didžiojo Stalino, tautų vado ir mokytojo, marksizmo išminčiaus, Lenino smurto tęsėjo ir puoselėtojo, vaikų draugo, gimnastų ir sportininkų paguodos, ir t.t. mirties. Kita sukaktis praeis, kaip paprastai, nepastebėta, nors ji rišas su pirmąja. Tai genocido Ukrainoj penkiasdešimtmetis. Vieno gėdingiausių žmonijos istorijoje smurto sukaktis.

Taip jau yra pasaulyje. Žodis Holocaust įsipilietino mūsų žodyne. Bet ar tai buvo pirmasis genocido atvejis? Aiškiai ne. Armėnai nesiliauja mums priminė, kad turkai išžudė pusantro milijono jų tautiečių 1915 metais.

Apie išmarinimą beginklių varguolių Ukrainoj, tačiau, niekas nekaltina ir nekaltės, nors yra žinomas nelauktas Stalino prisipažinimas Churchillui:

— Sakykit man, — aš jo paklausiau, — ar šio karo įtampa ir bandymai buvo jums asmeniškai tiek pat varginantys, kaip kad kolūkių politikos įvedimas?

Maršalas bematant pagyvėjo.

— O ne, tarė jis, kolektyvizacija buvo siaubinga kova.

— Aš taip ir galvojau, kad tie bandymai buvo jums sunkūs, — tariau aš, nes jums teko susidurti su keliolika tūkstančių aristokratų, stambių žemvaldžių, taip pat su keliais milijonais paprastų žmonių.

— Su dešimčia milijonų, atsakė jis (Stalinas), pakeldamas viršun abi rankas. Tai buvo siaubas! Ir tai tęsėsi ketvertą metų...

Visokių yra apskaičiavimų, kiek kolūkių įvedimas pareikalavo žmonių aukų. Bet statistika liks statistika, nebyliais skaičiais, neatskleidžiančiais tragedijos nuožmumo. "Turkai išnaikino kito tikėjimo žmones. Bolševikai išžudė kazokus, bet tai buvo per pilietinį karą", rašo disidentai istorikai Michel Heller ir Alexandre Nekrich savo knygoje "Utopija valdžioj". — "Tuo tarpu ne vien kaimiečių genocidas Sovietų Sąjungoj pasiekė pasibaisėtino masto, bet jis skyrėsi nuo kitų ir tuo, kad šis gyventojų naikinimas vyko taikos metu — valdžios įakymu".

"1945 metais Vokietijai pralaimėjus karą ir pasauliui patyrus apie jos nusikaltimus, teisininkai, socialogai, psichologai, žurnalistai metėsi į neišvengiamą kontroversiją: ar vokiečių tauta žinojo ar nežinojo apie nacių nusikaltimus. Nėra nuo tarpu jokių abejonių, kad sovietiniai žmonės, miesto gyventojai, puikiai žinojo apie "buožių" naikinimą. Tarp kitko, niekas to nesiėpė. Stalinas kalbėjo apie jų likvidavimą "kaip klasės" ir visi jo talkininkai kartojo jo žodžius. Miestelėnai matydavo tūkstančius moterų ir vaikų mirštant iš bado, regėdavo stotyse žmones, kurie bėgo iš kaimų..."

Ukrainiečių disidentui Pliusčui tie priekaištai žinomi ir skaudūs ir jis kalba savo prisiminimuose (istorijos karnavale):

— "Sausra ir prastas 1933 metų derlius dar pasunkino padėtį. Alkstančiųjų būriai pasklido po miestus, bandė įsiveržti į gretimas respublikas. Tada sutraukė kariuomenę Ukrainos pasieniuos, kad jų neįleistų. Duona buvo dalinama mažais kiekiais miestuose, kad gyventojai negalėtų eiti pagalbon badaujantiems ūkininkams. Daug miestelėnų buvo linke padėti, bet kai kurie jų prisimindavo pilietinį karą, kada jie patys stipo bado, o ūkininkai atsisakydavo jiems duoti grūdų arba keisdavo vienį pinigų ir daiktus. Kai užviešpatavo badas, rašytojai pasklido būriais po kaimus aprašinėti sužydėjusių kolūkių gyvenimo. Negalima tada buvo daryt nė mažiausios užuominos apie badmetį".

Tas draudimas vaizduot Ukrainos genocidą tebegalioja iki šios dienos. Juk ir pats Chruščiovas, ukrainietis, nedrįso tų įvykių suminėti garsioj savo kalboj. Sovietijoje užaugusiom kartom buvo nelengva susigaudyt tuose įvykiuose, kol nepasirodė Vasilijaus Grossmano "Všio tečiot" (Viskas praeina). Patiekiam šios knygos ilgesnį ištrauką. Tai pusiau romanas, pusiau — apybraiža bei politinių svarstymų knyga.

To autoriaus istorija savotiškai dramatiška. Per karą

Burės Tarp Salų

B. Stundžia

Va, kad ir pataikė — jau sutemo, artėja sutartas laikas atsirasti ant jachtos, o kaip tyčia, vienas maišas su visa manta nebuvo pakrautas į mažą lėktuvą, kuriuo skridome iš Puertorico sostinės San Juan. Nebuvo kas daryti, beliko laukti šiame JAV St. Thomas saloje esančiame Charlotte Amalie oro uoste. Žinoma, sėdėti ant suolo, laukti ir nervintis, nežinant kad maišas sekančią lėktuvu bus atskraidintas, nebuvo jau toks įdomus užsiėmimas, bet ir nebuvo pasirinkimo. Maišas atsirado už poros valandų, tad sugriebę taksi, skubėjome į Red Hook įlanką, kur suradome jachtą ir jau beeinančią namo jachtų nuomavimo įstaigos atstovę. Jau trečią kartą esu šioje saloje ir nenušimčiau, jei dar kelis kartus čia atsirascčiau. Salos ir jų praeitis:

Skrendant lėktuvu, matosi šimtas salų, kurios šiandieniam mūsų gyvenimui atsirado žemei esant dar neramiai, tur būt prieš 25 milijonus metų. Tos salos nuo Banamų beveik siekdamos Venezuelą, atskiria Karibų jūrą nuo Atlanto vandenyno. Didelis salynas randasi pagal Francis Drake sąsiaurį, arba vandens kelią, kur virš žydrios jūros pūso apie 50 kalnuotų salų, salelių apaugusių vešlia augmenija: vienos gyvenamos, kitos laukomos tik jachtų ir motorlaičių.

Tas salas atrado Kolumbas, ir kadangi jų buvo daug ir visos gražios, tad neturėdamas pakankamai vardų, matomai prisiminė 11000 šv. Uršulės kankinių vergelių 4—5 šimtmeityje žuvusių dėl tikėjimo, ir salas pavadino Las Virgenes. Dabar sakoma, kad angelai skrisdami iš dangaus, sustoja šiose salose pailsėti.

1983. II. 24

jis buvo laikraščio "Krasnaja zvezda" karo korespondentu ir atrodė netgi glostomas. Būtent, kai pasirodė karo apybraižų knyga "Liaudis nemari" (Narod besmerlen). Kažkaip vėliau jis pateko nemalonėn ir skurdan, ir netgi buvo kai kurių kolegų slapta išsipažinęs. Jo kūrinys "Všio tečiot" liko rankraštyje ir tik po autoriaus mirties ėmė eiti iš rankų į rankas. Tai buvo vienu iš pirmųjų savilaidos leidinių ir jo poveikis buvo itin stiprus. Rašytojų tarpe netgi susidarė (Gregorij Svirski liudijimu) tokia legenda. Girdi, kai per laidotuves buvo leidžiamas duobės Grossmano karsas, staiga jis atvožęs dangtį ir paleidęs šūvių papliupą į susirinkusius ponelius. Į "draugų grupę", kaip kad ten sakoma, kurių tarpe paprastai stėri nuliūdusiais veidais visokie veidmainiai, šnipeliai ir išdavikai.

Legenda iškalbi ir taikli, suprantant tais šūviais knygos dalį, kur aprašoma Ukrainos gyventojų drama. Buvusios aktyvistės Annos Sergejevnos pasakojime aiškiai juntame Grossmano ryžtą nenuieiti į kapus, neišliejus visos širdgėlos, viso pasipiktinimo sovietiniu melu. Be abejo, galima teigti, kad visa tai buvo seniai, kad "viskas praeina šioj žemėj", kaip kad sako ironiškas knygos pavadinimas, bet tai vienas negausių tų rūsčių metų aprašymų ir taip pat vienas nuoširdžiausių susimąstymų apie žvėrį, tūnantį žmogaus niekingoj dvasioj.

Vasilij Grossman

VISKAS PRAEINA — "VŠIO TEČIOT"

Ivanas Gregorievičius sapnavo motiną. Ji žengė paplente, saugodamasi zujančių traktorių ir savivarčių. Sūnaus ji nematė. O jįsai šaukė: "Mama, mama, mama". Bet motorų triukšmas nustumė jo balsą.

Jei galėtų jį išgirsti, jei jį atsigręžtų, tada jįnai atpažintų šiame alase jį, savo vaiką, šio pražilusio katorgininko veide. Tuo jis neabejojo.

Jis pradėjo neiviltyje. Kai atmerkė akis, išvydo priešais pusiau apsirergusią moterį, palinkusią virš jo. Sapne jis šaukė motinos, ir štai — ši moteris atėjo pas jį.

Ji stovėjo šalia jo, ir jis pajuto visa savo esybę, jog jįnai graži. Ji nugirdo jį šaukiant per miegus ir atėjo pas jį, pajutęs jam gailėstį ir artumą. Moteris neverkė, bet jis pastebėjo jos akyse kažką daugiau už užuojautos asarą: jis išvydo jos akyse tai, ko nebuvo radęs jokiose kitose.

Jos grožis buvo taurumas. Ji pakėlė jo ranką. Išsitiesė šalimais ir jis pajuto jos šilumą, švelnias krūtis, pečius ir plaukus. Jam pasimatė, tartum jis nebūtų pabudęs ir tartum tebesapnuotų. Dieve, jis niekad nebuvo taip laimingas!

Jįnai buvo jam gėrio įsikūnijimu ir jis suvokė visa savo kūnišką prigimtį, kad tos moters švelnumas, šiluma ir kuždesiai buvo gražūs, nes jos širdis buvo kupina gėrio, nes meilė yra gėris. Tai buvo pirmoji jį meilės naktis.

— O —

"Kaip norėtusi to nebeprisiminti", — tarė Anna Sergejevna, — tai per daug skausminga, ir tuo pat metu to negalima užmiršti. Visa tai snaudžia ir drauge budi mums, visa taip dar gyvena. Tai tarsi šrapnelio skeveldra pasirdyje. Neįmanoma ją atsikratyti. Kaip užmiršti?... Aš buvau jau moterim.

Kadangi ispanai salose nerado nieko vertingo ir jomis nesidomėjo, tai matomai, pirmieji salas pasisavino piratai, kurie puldinėjo į Ispaniją plaukiančius su lobiais laivus. Salos su daugybe įlankų, užutekių buvo tinkamos pasislėpti nuo persekiojančių karo laivų, be to gera vieta perieisti kitiems grobį, apsirūpinti vandeniu ir maistu bei pasilinksminėti. Ten buvojo tų laikų garsūs piratai, kaip antai Juodabarzdis — Teach, Mėlynabarzdis ir kapitonas Kidd.

Senieji salų gyventojai sibonėjai ir aravakai buvo nukariauti žmogėdrių karibų giminės, o pastaruosius išnaikino ispanai. Salas dar bandė kolonizuoti olandai, prancūzai, anglai, vėl ispanai ir vėliausiai danai. Visa gerovė salose rėmėsi cukrausvėdrių auginimu. Pigi darbo jėga plaukė iš Afrikos į baltųjų vergiją. Vėliau, kai kurias salas išdanų nupirko JAV ir dabar Virgin salose yra du šeiminingai: anglai ir amerikiečiai.

Būriuotojų rojus

Salos randasi pasatų vėjų, arba kaip anglosaksai sako, prekybos vėjų juostoje, todėl neperkaršta, nes vėjas gailina. Matosi daug žaliuojančių plotų ir tik vietomis kyšo plikos uolos, kur tik kaktusai auga. Slėniuose netrūksta hibiskų, buganvilėjų, bananų ir apelsinų medžių, o pajūryje ir mangrovų medžių užtikama. Virgin, arba nekalnų Mergelių salynas, yra mėgstamas būriuotojų, nes vanduo gilus, atstumai tarp salų nedideli ir pastovus pietryčių vėjas. Pavasaryje būna ir vėjo gūsių palydimų trumpo pobūdžio lietaus, kuris būriuojant mielai laukiamas, nes sudaro galimybę persiplauti gėlu vandeniu, kuris šiaip jachtose naudojamas gėrimui ir maisto gaminiui. Žiemos metu, ypač per Kalėdų atostogas, visur pilna sportinių laivų. Kai kuriose įlankose nakčiai užsiinkaruoja ištisi

algimanto skiltis

GEROS INTENCIJOS, RIBOTOS GALIMYBĖS

Kaip ir pridera, pagal visas oficialias normas, viešai paskelbus Lietuviškų Parapijų metus, bent kiek daugiau kalbėti šia pakankamai svarbia, gal ir net neatidėliotina tema. Vadinasi, visai laiku ir vietoje pasirodė eilė įvairių svarstymų mūsų periodikos puslapiuose.

Pastoviai daugumai, jokių abejonių nereikia, kad lietuviškosios parapijos (reikėtų pridėti — veikiančios) yra didžiu ir neeiliniu veiksniu nevien tik religinio gyvenimo praktikoje, bet ir bendrinėje tautinės reikšmės veikloje. Yra tiesa, netrukšminga mažuma, savuosius, neretai gana vienašališkus faktus ir faktelius surinkusi ar atrinkusi, jais remdamasi, stengiasi įrodinėti, liet. parapijų vaidmenį nuliudinimo procese. Nebūtina visa tai tuoj pat į šalį nubraukti ir užsispyrusiai teigti, kad, tai netiesa ar sąmoningai tikėti negalintių ar nenorinčių nebrangios propagandos tyčinis veiksmas. Bus atskiru, tegu ir negausių atvejų, kuomet toki priekaištai gali turėti ir tikrinį pagrindą. Bet tai, daugiausia, itin retos išimtys.

Dažnokai bandoma papriekiaštai Pensylvanijos lietuvių kaimakasių parapijoms ir jų vadovams, kad savo metu ten itin klestėjusios lietuviškos parapijos, šiandien vysta, miršta, nutausta. Telikę tik atskiri dar vis šviesūs židiniai, bet ir jų biologinė tąsa, kaip ir matoma.

Bet ar nelygiai tokios pat normos galioja nevien tik kaimakasiams, bet ir visoms kitoms vietovėms? Amerikinių didmiesčių centrai ir aplinka, ilgainiai buvusios gana pastovios vietovės, nyksta ir pereina į kitataučių ir kitarasių rankas. Egzodas į tolimesnius priemiesčius darnėrai pilnai pasibaigęs. Mažai kur girdisi, kad nusikėlė toliau steigty naujas parapijas, statytų naujas šventoves. Pagaliau, šiuo ekonominės recesijos laiką, vargu ar būtų įmanomos didesnės statybos. Gi sugrįžimas atgal į miestą, į lietuvišką šventovę, vis "sunkėja". Tikrai ar tariamai, bet nuoširdžiai teisinamės nuotoliais ir laiku (sekmadienį nuvykti liet. bažnyčion, tai, mažiausiai, pusės dienos jau ir nėra"). Jei kokia šventė išpuola vidury savaitės, tai lietuviškos šventovės kaip ir tuščios. Tokia yra skaudi realybė, mums visiems suprantama, nepatinkanti, sunkiai bekečiama.

Kai bent kiek plačiau pagalvoji, pradėsi įžvelgti, kad tie mūsų nuotoliniai kaltinimai bažnytinei hierarchijai už pasišovimą ar persistengimą uždarinėti lietuviškąsias parapijas, nėra nei taiklūs, nei tikslūs. Kągi vyskupas turi daryti, jei X vietovėje, į sekmadienio lietuviškąsias pamaldas tesusirenka tuzinas tautiečių? Sakykime, kad kita tiek, tą sekmadienį, dėl vienokių ar kitokių priežasčių nepasirodė. Bet ar toks skaičius aktyvių parapijiečių gali užtikrinti parapijos materialinį išsilaikymą? Atsakymo nereikia ir ieškoti. Jis čia pat. Paprastas, nesudėtingas, suprantamas. Tad, tokiu padėšiu esant, ar nereikėtų mums patiekti padaryti sąžinės ir bendrųjų nusiteikimų perkrautą, suprantant ir jaučiant, kad tikroji kaltė nebūtinai ir ne visada glūdi vien tik kūrijos biurokratiniame nusiteikime ar rutinoje.

Sunku įsivaizduoti, kad kas nors, tegu ir pats aukščiausias autoritetas, pajęgtų panaikinti ar uždaryti visapusiskai gyvą lietuvišką parapiją, gausią narius, rūpestingą prisimintams išpareigojimams ir nusistovėjusią religinę praktiką.

Jei sakoma, kad kokie esame mes patys, tokia yra ir mūsų visuomenė, tad, lygia greta derėtų tvirtinti, kad kokie esame tikintieji, tokia yra ir mūsų parapija, neišskiriant nei kunigų, nei pasauliečių. Galime šaukti, galime demonstruoti, memorandumus rašyti, o lietuviškųjų parapijų likimas, klestėjimas ar nykimas, buvo, tebėra ir tebus mūsų pačių rankose (ar net ir kojos — vis tolyu, tolyu nuo religinių ir lietuviškų židinių!).

"NL" 4 nr. Al. Gimantas savo skiltyje priminė artėjantį rašytojo Juliaus Kaupo mirties dvidešimtmetį /kuris bus 1984 m./. Ragindamas susirūpinti jo raštų išleidimu, jis davė vienerius metus laiko iki sukakties. Ar kas daroma? /Red./

jachtų laivynai, kartais 50 - 80 laivų. Tose įlankose labai norisi iš ryto maudytis, ne dėl ryklių baimės, bet dėl nutekančio iš jachtų vandens, kuris laikinai užtersia įlanką. Laimė, kad potvynių ir atosiūgių srovės įlankas išvalo.

Išburiuojame:

Patikrinę jachtos aprangą, navigacijos saugumą ir apyvokos reikmenis, prisipirkę maisto ir prikrovę šaldymo spintą dideliais ledo luitais, palikome į Floridą panašią Red Hook įlanką ir išburiavome į Šv. Jono salą. Buvo jau po pietų, todėl tolimesnės vietovės nesitikėjome pasiekti, be to, įgula panorio maudytis. Suradę nuo kitų jachtų nuosalią vietą, nuleidome inkarą. Ir tikrai įgula vandenyje turškėsi lyg antys, seniai kūdroje bebuvusios.

Nakčiai užsiinkaravome prie Cruz miestelio, kur iš ryto dėl laivų susigrūdimo keltas vos mūsų jachtos neapdaužė. Miestelyje dar šį bei tą nusipirkę, su palaimintu pasatų vėju išburiavome į Francis Drake vardo vandens kelią. Mūsų sekanti sustojimo vieta buvo Norman sala, kurios vardas sakoma, paeina nuo pirato Norman. Užsiinkaravus vienas iš įgulos sugalvojo apžiūrėti salose esančias grotas — urvus, į kurių didesnį galima įplaukti su valtimi. Taigi ir iširkavo į "mažąją kelinę", kokių du ar tris kilometrų atstumu nuo įlankos.

Prisiminiau, kad Norman sala yra aprašyta rašytojo R. L. Stevenson knygoje "Lobių sala", kurią jaunystėje daug kas skaitė. Pagal tos knygos turinį ir filmą susukta. Yra tikinčių, kad urvuose randasi pasislėpti lobiai. Nežinau, ar tas mūsų vyras lobių ieškojo, bet jei ieškojo, tai nerado ir tik grįžęs po tolimo irklavimo skaniai sušveitė skanią vakarienę.

(bus daugiau)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

KNYGA APIE

NEMARŲJĮ MIRTINGĄJĮ

PRANAS GAIDA, NEMARUS MIRTINGASIS, Arkiv. T. Matulionis. Suredagavo kun. Pr. Gaida, išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, Negestančių Žiburių serijoje, spaudė "Liniana" spaustuvė, Selej Umbro miestelyje (Perugia, Italija — 369 psi. Apiankas VI. Žiliaus, išleidimas 1981 metais.

Neseniai iš spaudos išėjo stambus leidinys — Arkiv. Teofiliaus Matulionio monografija, kurią parupšė kun. dr. Pranas Gaida, dabartinis "tėviškės Žiburių" redaktorius.

Įvadiniamie žodyje knygos autorius, tarp kita ko, šitaip rašo apie šį veikalą:

"Velionies arkivyskupo Teofiliaus Matulionio asmuo sušvito Lietuvos gyvenime labai savita šviesa, kuri pasklido ne tik Lietuvoje, Latvijoje, Rusijos žemėse, bet ir už Atlanto vandenyno, ypač Šiaurės Amerikoje, kur nuo seno yra įsikūrusi gana gausi lietuvių išeivija. Toji šviesa buvo ne mokslinė, ne politinė, ne valstybinė, o asmeninė, moralinė, spindinti krikščioniškomis vertybėmis. Ji išsikristalizavo ilgoje kančioje ir atskleidė žmogų, tyliai, ryžtingai einantį erškėčių keliais, bet matantį plačiąją gyvenimo viziją, kurios galutiniam horizonte spindi nenugalima Gėrio pergalė".

Toliau savam žodyje kun. dr. Pr. Gaida teigia, jog šis darbas, nors viešumon išleidžiamas tik vieno monografijos autoriaus atsakomybe, bet autorinė atsakomybė tenkanti ne jam vienam — antrasis autorius, gyvenęs Lietuvoje, šiuo metu negalėjęs būti paskelbtas. Taigi, esą, autorinė šio darbo atsakomybė — priklausanči dviem asmenim, o redakcinė atsakomybė — tik šią pratarbę pasirašiusiam.

Ši monografija suskirstyta į tris dalis. Pirmoj daly iškeliamas arkiv. T. Matulionio vaizdas, nušviestas įvairiais požiūriais pagal visą turimą medžiagą. Antrojo daly — pateikiami velionį pažinusių bei artimųjų liudininkų pasakymai ir atsiminimai. Trečiojo daly — sudėti būdingesnieji Velionio laišakai, kurioje arkiv. T. Matulionis išskylęs apibendrintų bruožų vaizdą.

Čia aprašomi arkiv. T. Matulionio monografija labai gražiai išleista, geram popieriui, o svarbiausia — puikiai suredaguota. Ir nestebėtina, kad taip yra, nes ją rašė ir redagavo gerai žinomas redaktorius, publicistas, filosofas ir gilios minties knygų autorius kun. dr. Pranas Gaida. Savo rašytiniuose veikaluose kun. dr. Pr. Gaida ryžosi

si eiti žmogaus buities gvildinimo keliu. Štai, viename savo veikle jis nagrinėja išblokštojo iš Tėvynės tremtinio buitį, kitame — dideliu preciziškumu — narpioja ir derina žmogaus sielos gilumoje besireiškiantį trylipumą — milžino, didvyrio ir šventojo prigimtį, trečiame gi — jau leidžiasi žmogaus buities gelmėse glūdančio nerimo priežasčių ieškoti etc.

Pranys Alšėnas

ŽMOGUS, PASAULIS, DIEVAS

/Sekant Roberts Geulluy La vie de foi et Tashes terrestres/ Vyskupas Vincentas Brizgys.

Spausdino "Draugo" spaustuvė 1982 m., Chicago, Ill. 264 psi. Kaina \$ 5, -.

Tai sklandžia kalba, lengvais sakiniiais parašyta knyga. Ji padalinta į įvadą, keturias dalis ir pabaigą. Joje paliesti klausimai kai kuriais atvejais suprantami ir įdomūs net ir eiliniam skaitytojui, kuris mėgsta bent šiek tiek susimąstyti ties žmogaus gyvenimo prasme ir būtimi.

IŠ: AUTORIS SKAITANČIAM

"Žmogus daug ką pažįsta, daug ką supranta, yra suradęs ar nors sužinojęs tiek daug praeityje nežinotų dalykų, kad nevienas neeilinis žmogus yra linkęs priimti tik tai, ką jis pažįsta ar nors supranta. Retas betgi pagalvoja, kad daugelis mūsų pažįstamų ar suprantamų dalykų yra tik labai antraeiliai, kad ne vienas nesupranta net pačių elementariausių dalykų, o tačiau, jų ir nesuprasdamas, jis ne tik privalo juos priimti, bet be jų negalėtų net egzistuoti. Tokių dalykų yra tiek daug, kad būtų perilga net pradėti juos išskaičiuoti. Pasvarstykime tik tris: žmogų, pasaulį ir Dievą. Ar kas save laikytų vadinamu tikinčiu ar netikinčiu, tačiau bent apie šiuos tris kiekvienas turėtų pagalvoti. Fiziologai ir medikai yra toli pažengę žmogaus kūno organizmo ir jo veikimo tyrinėjimuose, tačiau dar nedaug ką žino apie žmogaus proto, valios, sentimentų veikimą. O svarbiausia, kad iki šiol žmonės yra dar toli nuo visiems aiškaus ir visų priimto vieno supratimo, kas yra žmogus. Mąstytojai, filosofai ir teologai yra daug prirašę apie žmogų, tačiau, kaip šiandien atrodo, žmonės dar negreitai supras vieną ir visiems aiškią nuomonę, kas yra žmogus, aiškiau pasakius, kas esu aš pats.

Panašiai yra su pasaulio pažinimu. Apie pasaulį dažnai kalbama taip, tarsi apie kokią paprasčiausią žmogaus seniai ir pilnai suprastą sąvoką. Ogi faktas yra, kad iki šiol dar nė vienas žmogus nesužinojo ir nesuprato, kas ir koks yra pasaulis."

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

Antroji Dalis

/tęsinys/

6 /64/

Šūkavimai, ginčai ir dainos atkreipia žandarmerijos dėmesį. Šeši tvarkos palaikytojai su žibančiom skardom ant krūtinų įvirsta į vidų ir įsakmiai paliepia skubiai išsinešdinti iš karčiamos. Wehrmachtiečiai, seni fronto vilkai, nenoriai klauso jiems duodamo įsakymo ir tik pabaigę tuštinti alų atsikelia ir, žvairuodami į privilegijuotuosius, išeina. Į mūsų šalis didelio dėmesio nekreipia, tik pasako, kad baigę grįžtume į kareivines. Pasijuntam privilegijuoti "auslenderiai".

Sklanda gandai, kad tarp sąjungininkų — anglių, amerikiečių, prancūzų ir vokiečių vykstančios karo paliaubų derybos, ir kad karas Vakarų fronte greitai pasibaigs, ir kad visi bendrai atsikuksią prieš rusus. Kiek tame tiesos — nežinome. O, kaip būtų džiugu, tada ir mūsų rankos vėl noriai paimtų seniai išbandytus ginklus gimtosios žemės laisvei apginti...

Gandai lieka gandai, nors ir jie kartais pavirsta į realybę. Aerodrome dieną ir naktį vyksta gyvas lėktuvų judėjimas. Priešlėktuvinė artilerija dirba su mažom pertraukom, šūvių dūžiai drebina paraku pakvipusią erdvę. Dideliais transporto lėktuvais atgabenami nauji kariuomenės daliniai. Jie skubiai išsiunčiami į artėjančias fronto pozicijas.

Karių veiduos nematyti to ugninio kovos atspindžio, kurį jie turėjo pirmomis karo dienomis. Jie tylūs, susimastę. Jų žvilgsniai nukreipti į besitraukiančiųjų kolonas, į bombomis išakėtus miesto kvartalus, į barikadomis užtvirtetas gatves. Jie eina, be vilties sugrįžti.

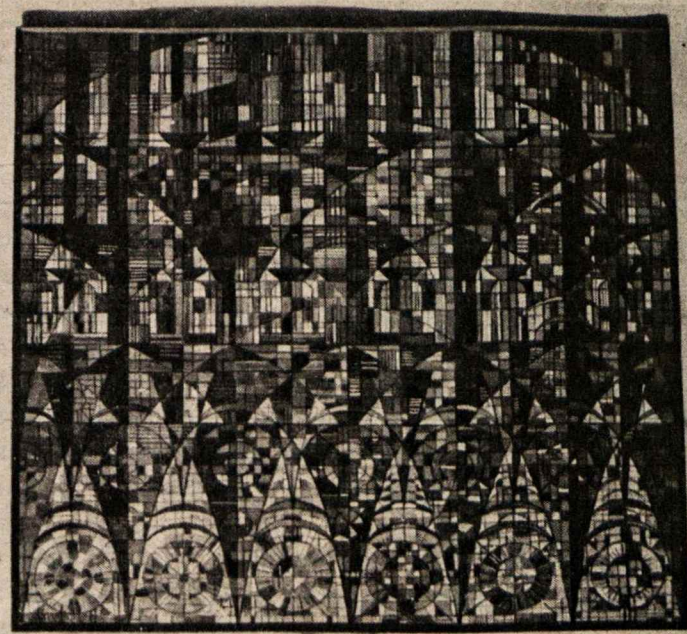
Vasario šeštoji. Aštuntą valandą ryto dvi kuopos išžygiuojam iš "Utelynės" ir lygiu asfalto plentu pasukame šiaurės vakarų kryptimi. Paliekam barikadom besistiprinantį Danzigą ir įsiliejam į besitraukiančiųjų srautą.

Puikus, pavasariu pakvėpęs oras plaukia tirpstančio sniego pamario laukais. Dešinėje iki Baltijos kranto — plati, žemėjanti lyguma, kairėje — gražiais pušynėliais išdabinta kalvota aukštuma. Baltai dažyti, nedideli ūkių trobesiai ir puošnios vasarnamių vilos spalvingai atrodo sniego ir juos supančių pušų žalumose.

Kalvų atšlaitėmis verčiasi tirpstančio sniego upeiliūkščiai. Jie putodami šniokščia pro plentą kertančius tiltelius ir skuba į dar storo ledo skukaustytą jūros pakrantę. Mūsų nuotauka po dviejų dienų pollsio pakili, atilsėjusios kojos lengvai mina juodą asfalto nugarą, godžiai traukiam į krūtinės gaivinančią orą ir budriai sekam pilkais debesėliais išdabintą dangaus mėlynę. Šilta, einame atsiseję milines.

Pražygiuojame Olivos miestelį. Jame matyti seni, puošnūs kažkokio vienuolyno pastatai. Praeiname ir So-

4 psi.

Viktoras Liaukus

SPAIVOTA GRAFIKA

V. Liaukus savo kūrinių temoms mėgsta naudoti mūsų tautosaką — legendas, pasakas, dainas padavimus. Dailininkas lyvauja lietuvių ir amerikiečių parodose.

"LIETUVIŲ DIENOS" žurnalo sausio mėnesio numeris jau išsiuntinėtas skaitytojams, bendradarbiams ir platintojams.

Šiame "Lietuvių Dienos" žurnalo numeryje randama: A. RŪTA — Spauda — Tautos gyvybė. B. GAIDŽIUNAS — dr. Antanas Butkus — naujasis JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. I. MEDZIUKAS — Išeivijos vaidmuo Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo darbe. A. KAIRYS — "Ausko Amžius". N. NARUTĖ — Eilėraščiai. J. MIKŠTAS — Eilėraščiai. "GRANDINĖLĖS" pasirodymas New Yorke. V. BACEVIČIAUS, Clevelando iliustruota kronika. J. GLAUDA — A. Kairio "Pažadų dvaras" — alegorijų kriklys. A. RŪTA — Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas. A. RŪTA — Naujų knygų paminėjimai. P. ALŠĖNAS — Knyga apie ark. T. Matulionį. Europos parlamentas priėmė rezoluciją Pabaltijai valstybių reikalui. "Lietuvių Dienos" loterijos laimėtojai ir aukotojai.

Anglų kalbos skyriuje randama: dr. Antanas BUTKUS. "Iššaukimai katalikei moteriai" — A. J. KASULAITIS. Lietuviškų vestuvių papročiai — Liucija BAŠKAUSKAS. Alkoholizmas — dr. Donald I. TEMPLER. Afga — nistano karas tęsiasi toliau.

Žurnalas gausiai iliustruotas. "Lietuvių Dienos" leidžia: A. F. SKIRIUS, 4364 Sunset Blv., Los Angeles, CA. 90029. Prenumerata: 20 dol. amer., 25 dol. kan.

Turiu atliekamą gerą, naują apklotą, kurį dar Jurgaičiuose būnant, man jį "sukombinavo" rūbų sandėlyje dirbęs Šlubis. Mainui tinkamas daiktas. Šviesių vilčių vedamas, išeinu ir aš į Edvardo nurodytą šalia miestelio esantį vienišį.

Dešimt minučių kelio, ir aš prie vartų. Užkalbinu kieme besisukinėjantį vyrą ir be didelės įžangos siūlau jį ką nors išmainyti apklotą. Į mano pasiūlymą vokiškai, žmogus man atsako lenkiškai, esą, jam apklotas nereikalingas. Bandau įrodinėti, kad jis vertingas ir reikalingas daiktas, geras užsikloti ir galima iš jo ką nors pasiūti.

Nieko nepadedą ir tai; jo žodžiuose išskaitau nepasitikėjimą ir baimę. Nieko nepašėjęs, palieku vienišį ir pasuku į kaimą. Užeinu į pirmą kiemą ir pakartoju siūlymą sutiktiems kaimiečiams. Visi kaip vienas atsisako leisti į derybas, nors jaučiu, kad apklotas jiems reikalingas.

Įkyrų mano piršimą, vienas iš jų tiriančiom akim permetęs mano uniformą, pirštu parodo ant rankovės esantį lietuviškų spalvų ženkluką ir užkepa: "Esi lietuvis, nekalki lenkiškai, o čia visi lenkai, čia Lenkijos žemė, ir šitas vokiškas skuduras mums nereikalingas."

Pilnai supratau jų žodžius, apsiskau ir piktas, kaip niekuomet, sugrįžau į apsidėjimo vietą, dar labiau išalkęs ir pavargęs. Jei kas būtų davęs nors vieną kepaluką — būčiau atidavęs apklotą, nors tikėjau gauti mažiau, kaip Edvardas. Prieš išsitiesiant poilsui, suvalgau paskutinius maisto trupinius. Rytdienai nei aš, nei daugelis kitų neturime nieko.

Naktį sapnuoju įvairiais valgiais pakrūtą stalą, rodos šaukiu Vyta, Klemą, Japoną, Šlubį ir kitus, raginu valgyti, ir pats valgau be sustojimo.

Japonas juokiasi ir vis kartoja: "Ar aš jums nesakiau, kad vieną kartą prieisime ir rasime viską — ir silkutę, ir pusbuteliuką, ar aš jums nesakiau". Kelia rodos, sklidiną taurę, juokiasi, kvatoja ir ragina kitus. Visų veidai švyti. Kas lieka, rodos, susidedame į kuprines. Girdisi nuostabiai graži muzika. Mums taip gera, sotu ir ramu...

Vasario septintoji. Dešimtą valandą ryto paliekam Kielau miestelį. Iki Neustadt dvidešimtu kilometrui. Tuščiais skilviais traukiam gaivų rytmečio orą ir tegalvojam apie maisto davinį, kurį turime gauti pasiekę Naustadt'ą. Plentų, kartu su mumis traukiasi nenutrūkstamos pabėgėlių virtinės, priešinga kryptimi į Danzigą nuskuba 32 tankai ir didelė vora sunkvežimių su Wehrmachtu kariais. Virš Danzigo įlankoje stovinčių karo laivų vyksta atakli vokiečių-rusų lėktuvų dvikova. Karo laivai nuo priešo atakų ginasi pabūklų ugnimi, lyg perkūnas trenkia dažnos šūvių salvės.

Pusiaukelyje kažkieno įsakymu, pakeičiamas mūsų kelionės maršrutas ir mes apsidėjame prie Rohmelio miestelio esančiam Latzen aerodrome. Porą valandų pastovėję prie komendantūros, laikinam apsidėjimui gaudam neblogai atrodančius barakus su veikiančiom prausyklom ir dviaukštėm čiužiniais paklotom lovom. Tik vėlai vakare gaunam liesą dienos maisto davinį ir vakarienei skystos bulvių sriubos.

/bus daugiau / NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

MIŠKININKAI, RŪPINASI GELUVOS EŽERO PAKRANČIŲ GROŽIŲ IR TVARKA

Apie trijų kilometrų ilgio pasivaikščiojimo taku prie Geluvos ežero rūpinasi miškininkai. Į šią vietą vasaromis atkeliauja dideli būriai šiauriečių atsigaivinti gražioje gamtoje, pasimaudyti. Pėsčiųjų takas numatomas papuošti originaliomis pavėsinėmis, liepteliais ir kt. Projektą paruošė Lietuvos Miškų ūkio ir Miško Pramonės eksperimentinis technologijos biuras.

KAIP PAPRASTAI – BIJOMA SKELBTI TIESA

Švedijoje ir Suomijoje auga susirūpinimas, kad Baltijos kraštuose – Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje plečiasi snukio ir nagų ligos epidemija.

Kopenhagos korespondentas tvirtina, kad tarybiniai oficiozai vengia apie tai rašyti, nors buvo prašoma reikala ištirti.

Iš Suomijos pranešama, kad dėl epidemijos pavojaus buvo įsiektyta virš 4 milijonų galvijų. Suomija, įsitikinusi, jog epidemija yra platus masto, įvedė griežtas apsaugos priemones. Suomijos turizmo įstaigos paprašytos neorganizuoti ekskursijų į Baltijos kraštų sosti nes-Talliną, Rygą ir Vilnių. Švedija sustabdė mėsos importą iš Sov. Sąjungos. Žemės ūkio pareigūnams yra pavesta ištirti epidemijos dydį. Yra pavojus, kad ligą gali išplatinti paukščiai, skraidydami iš vieno krašto į kitą.

Liaudies išmintis sako, kad „Mėlo trumpos kojos“. Kodėl tad save vadinanti „liaudies vyriausybė“ – nepasistengia naudotis liaudies išmintimi ir realiai pažiūrėjus, kas darosi, nebijoti pranešti teisybės?

MIŠKININKŲ MUZIEJUS KAZLŲ RŪDOJE

Durpynų krašte, miškininkų gyvenvietėje Kazlų Rūdoje, rekonstruotame name, yra įrengtas Miškininkų Muziejus. Jame matomi senieji miškininkystės įrankiai, aplinkos miškų augmenijos ir gyvulijų pavyzdžiai.

ČEKOSLOVAKŲ TROLEIBUSAI VILNIUJE

Dar prieškariniais laikais Europoje vienas geriausių fabrikų buvo Čekoslovakijos „Škoda“. Dabar šis fabrikas pagamina troleibusus – elektrą varomus autobusus. Jie pradėjo važinėti Vilniaus gatvėmis. Jie yra modernios formos, mechanškai tobulėsniai ir patogesni už senesnius.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA
GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ – LIETUVIŠKAI!

nuosius, kuriuos palaipsniui pakeis. Dar kursuoja 280 seno tipo važmenys.

RESTAURAVIMO CENTRAS VILNIUJE PLEČIASI

Muziejinės vertybės restauruojamos. specialiaje restauravimo centre Vilniuje, kuris dabar išaugo į reikšmingą centrą. Jame dirba 35 specialistai įvairiose srityse – paveikslų, senovinių baldų, laikrodžių ir kitų senienų atnaujinime.

MENIŠKI ĮRENGIMAI IR KAIMŲ KULTŪROS NAMUOSE

Pasvalio Kultūros Namai suprojektuoti ir statomi. Numatytas vidaus dekoravimo darbus jau atliko Vilniaus „Dailės“ Kombinas. Projektuojant visuomeninius pastatus, iš karto sudaromas planas ir jų vidaus dekoratyviniams įrengimams ir meno darbų eksponatams.

Pasvalio Kultūros Namų kavinei 5 plonojo stiklo vitražus sukūrė dail. K. Šatūnas, keramikas A. Butvilas – keraminį pano, L. Glinskis – dekoratyvinės geležies pertvarą, keramikas A. Laučius – vienkartinį vazų komplektą. Taip pat numatyti ir kelių dailininkų tapybos darbai.

Reprezentacija labai rūpinamasi. Kultūros Namai mieste ar kaime – labai reikalinga ir puiku. Tačiau – su tvarkyta kasdienybė turėtų bent lygiagrečiai būti svarbi kaip pav. spartesnė statyba būtų, skiriamų darbo žmonėms, ne kolonistams ar partiečiams; kasdieninių buitinių reikmenų pakanka – mas aprūpinimas; gyvulių tvartų sutvarkymas, grūdų ir kitų žemės ūkio produktų užlaikymas neatsiklausius politinės partijos atstovų, na ir daugybės kitų praktiškų reikalų...

VAIKŲ PIEŠINIŲ KONKURSAI

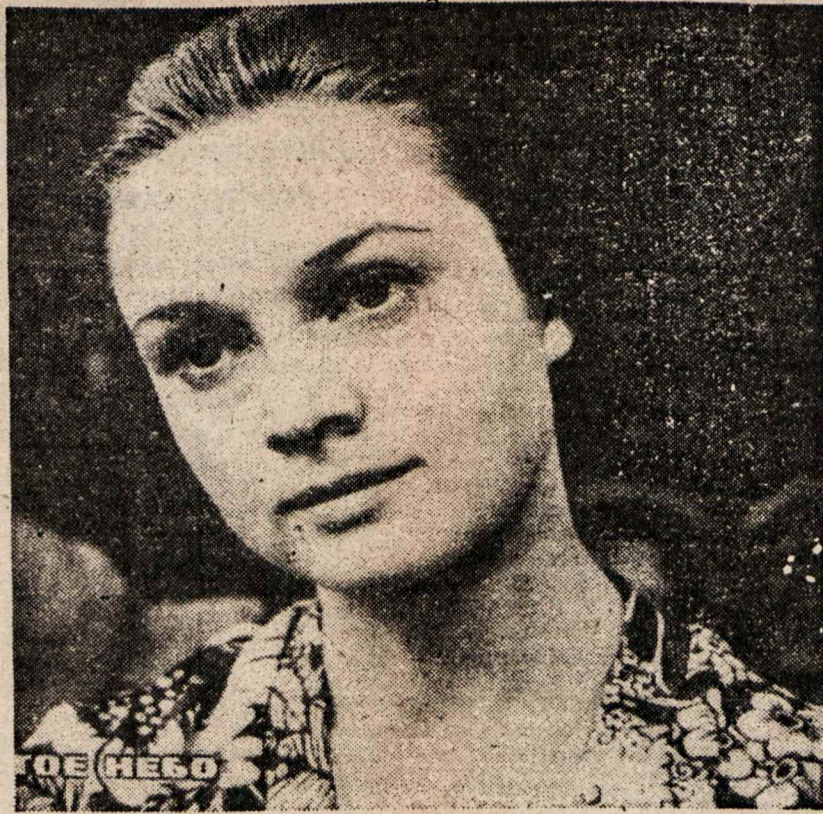
Klaipėdoje buvo surengtas vaikų piešinių jūros tema, konkursas. Geriausi mokinių grafikos, akvarelės darbai yra išstatyti Jūrų Muziejuje-Akvariume vyksiančioje parodoje „Mes piešiame jūrą“.

TUKSTANTASIS LAIMONAS NOREIKOS LITERATŪRINIS VAKARAS

Aktorius Laimonas Noreika pirmąjį literatūrinį vakarą buvo surengęs prieš 18 metų. Vilniuje, Meno Darbuotojų Rūmuose jis atliko TUKSTANTĄJĮ literatūrinį vakarą.

Į jo repertuarą įeina įvairių kartų, klasikų ir modernių mūsų poetų kūryba.

Jubiliejinio vakaro programoje Laimonas Noreika patiekė Simono Daukanto prozos ištraukų.

Estų aktorė L. Virolainen vaidino vieną pagrindinių moterų vaidmenį lietuvių filmo „Perskeltas Dangus“

AMŽINYBĖS SAMPRATA

J. Valiūnas

Amžinybė yra tokia padėtis, kuomet sustoja laikas, o erdvė netenka ribų. Šios sąvokos yra mums gana svetimos, nes esame įpratę matuoti ir laiką, ir erdvę. Gi amžinybė neturi nei laiko, nei ribotos erdvės.

Mažas būdamas, žiūrėdavau į mėlyną dangų, tikėjau, kad tai dangaus skliautai. Jei už tų skliautų yra dangus, tai ar jis turi stogą? O aukštai, virš stogo, gal vėl yra mums neregimi labai tolimi skliautai? Bet kas tad gali būti už tų antrinių skliautų, – gal vėl koks antrasis dangus? O kas toliau, ir vis aukščiau? Ir man anuomet buvo neaišku, kur gi galas to didelio ir begalinio tolumo dangaus. Vaikai sunku išsivaizduoti begalybę. (Nelengva ir suaugusiems).

Jei erdvės tąsa yra matuojama milijonais ir bilijonais šviesmečių, tai kaip yra susikūnėjęs laikas? Laikas slenka nesustodamas, ir tėra tik laiko praeitis ir ateitis. Pasaulį lengviau suprantame, kai vartojame laiko padalinimo pradą. Laiką matuojame metais, mėnesiais, dienomis, valandomis, minutėmis, sekundėmis ir net sekundžių dalimis (momentais ar akimirkšniais). Ir tuč tuojau po vieno akimirkšnio seka kitas. Tas akimirkšnis arba momentas yra mikrosekundės tarpas, kuris įaiko praeitį ir ateitį savoprie globstyje. Ar galėtume išsivaizduoti laiką, jei nebūtų dienos – nakties pamainų, pavasario, vasaros, rudens ir žiemos? Visa tai teikia mums saulę, gyvybės davėją. Be gajų saulės spindulių nesugebėtumėm matuoti laiko tekamės.

Jei tikim į pomirtinį sielos gyvenimą, tai dangų vaizduojame rojus pavidale, kur nėra laiko skaičiavimo, ir kur nėra nei saulės tekėjimo, nei jos nusileidimo. Atseit, taja prasme pomirtinis laikas nebematuojamas: jis saikytum, lyg sustoja.

Jei žmogus galėtų skristi

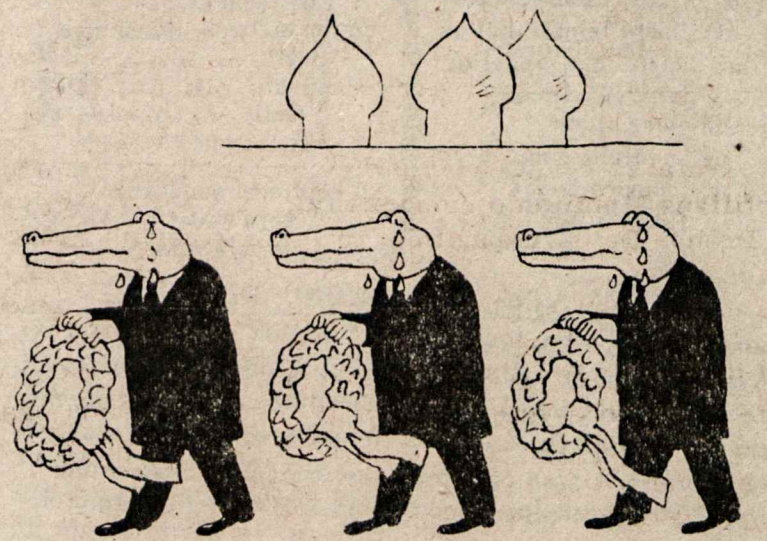
tarpžvaigždinėje (tarpgalaktų) ir erdvėje šviesos greičiu ir nematytų jokių objektų (kitų galaktų) ir toks skridimas tęstųsi milijonus ir daugiau mūsų žemėje matuojamų metų, tuo atveju laikas sustotų, nes nebūtų galimybės matuoti tą laiką. Mokslas nepateikia objektyvaus masto laiko sąvokai aptarti. Nejaugi laikas ištikrųjų būtų tik fikcija? Bet gamtoje juk vyksta pasikeitimai: medžiaga pavirsta į energiją ir vėl antrai. Milžiniško dydžio žvaigždės ir kitos mums nematomos saulės švielečia ribotą laiką ir gėsta ar susprogs, ta, išsiskaidančios šviesos bei šilumos energiją. Bet iš tų pabertų erdvėje medžiagos dalelių, mirusios saulės likučių, per labai ilgą laiką formuojasi, dėka gravitacijos, elektro – magnetinių ir kitų siaptinių jėgų, nauji erdvės kūnai. Tas procesas kartojasi ir tęsiasi tiek ilgai, kaip medžiagos ir energijos keitimosi gaio nesimato. Ar daug bus suklysta tvirtinant, kad medžiaga ir bet kuriame pavidale energija egzistuoja ir tęsiasi begalinį laiką, atseit, yra amžina, taigi neturinti nei pradžios, nei pabaigos?

Medžiaga ir energija yra sunaikinamos. Taip lygiai yra su veiksmu ir priešveiksniu. Kiekvienas žmogus savo veikimu išsaulkia priešveiksni (atsiliepiamą) iki tol, kol žmogus gali veikti. Beto priešveiksni, veiksnys nebūtų efektingas.

Žmogaus siela (mirus kūnui) turi grįžti ir užimti kitą kūną ir tą priešveiksni įvykdyti kaip veikimą, kuris išsaulkia naują priešveiksni. Tokia yra budistinės reinkarnacijos filosofija.

Erdvė ir laikas – ar nėra tai sąlyginės sąvokos, kurios galėtų pilnai pavaiduoti amžinybės sąvoką? Bet žmogaus išdidus protas niekaip negali sutikti su tokia sąvoka, kad yra kokia tai be ribų begalybė. Ak, erdvei ribų ir būti negali, nes kas gi už tų iš-

KREMI VEIDRODŽIAI

Brolišių respublikų delegatai Brežnevo laidotuvėse

Vytautas Eidukaitis

SIUVYKLOJE

Prieš veidrodį mane pasukiojęs, Meistras džiaugiasi:

– Kaip nulieta!
– Bet man regis, kad rankovės Trumpokos... ir ne vietoj... Mesitras nustebo, spokso:
– Sakote, kad trumpokos... Na ir kas?
Patrumpinsim rankas...

KAS PO PAŽADŲ...

Britanijoje, Londono parke kalba agitatorius:
– Draugai, nuvertę kapitalistų valdžią, visi rūkysime cigarus, važinėsim nuosavais automobiliais, o šalia galėsime pasisodinti gražią blondinę...
– Aš nenoriu cigarų ir važinėti su blondinėmis! – riktelėjo vienas pilietis iš būrio.
– Po revoliucijos tau bus pasakyta, ką daryti! – nu-traukė į agitatorius.

vaizduojamų ribų? Kaip ne- Norėtumėm, kad mūsų va-
lyginant to mažo vaiko gai- kai tęstų tobulėsnį gyvenimą
vojimas: kas gi už tų dan- už mūsų praeitį. Taip ly-
gaus skliautų vis aukščiau ir- giai pagėdaujame visos mū-
aukščiau. Kur gi galas toms- sų tautos tobulėjimo progre-
iškilusioms dangaus aukšči- so. Bet ar yra tobulėjimu-
moms? Juk mes pratę maty- riba? Ne, jos nėra, kaip kad
ti tik ribotas aukštumas, ir amžinybė neturi ribų, ir
tik ribotą laiką: gi amžinybė, tuo atveju mūsų norimos ir
nežinant nei erdvės ribų, nei tobulėjančios šeimos bei tau-
laiko tąsą, mums yra nesu- tos tąsa ir jos gyvastingumas
prantama. (taip svajojame) turėtų būti
instiktiviai mes mylime pratestas labai ilgai, net ne-
savo atžalyną – jaunimą, tai ribotam laikui ir iki amžiny-
lygbūčių mums išskelavus am- bės, kuri neturi nei laiko,
žinybės, mūsų dalies tąsa. nei erdvės ribų.

DŽUKIJOS GRIKIAI

Igi bolševikinės okupacijos ištisus plotus sudaryda-
vo žydintys ir kvepiantys grikių laukai, ypač gerai mato-
mi nakties metu. Nunokusius grikius moterys raudavo
rankomis, o jų šaknis pjaudavo pjautuvais ir sustatydavo
ilgas rikes džūti.

Rugius irgi pjaudavo pjautuvais. Todėl čia rugiapjū-
tė užsitęsdavusi ilgiau kaip mėnesį, o kai kada ir ilgiau.
Kadangi žemė buvo suskirstyta rėžiais, tai moterims gri-
kių rauti reikėdavo toli pėsčiomis eiti ir dar mažus kūdi-
kius ant savo pečių su audeklėmis vygėmis neštis.

Vyrų rugius kuldavo spragilais ir grūdus duona! kep-
ti dažniausiai maldavo gėrnomis. Malūnų retai kur tebū-
davo.

/Jonas Miškinis/

1983 metų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖS 26, LIEPOS 14 ir RUGSĖJO 8
14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU:

– VILNIUS –
– MASKVA –
– LENINGRADAS –

TAIPGI MES PARUOŠIAME REIKALINGUS DOKUMENTUS
ATSIKVIESTI VIZITUI JŪSŲ GIMINIS IŠ LIETUVOS!

KELIONĖS LĖKTUVU Į MIAMI TIK \$ 239.-

Kreiptis: ADRIA VOYAGE INC.
4159 St. LAWRENCE Blvd.,
MONTREAL, P. Q. H2W 1Y7

30 METŲ PATYRIMAS KELIONIŲ PATARNAVIME!
TEL: (514) 844-5644

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPES SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8 1/2% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
9% už 1 metų term. indėlius
9 1/4% už 2 metų term. indėlius
11% už pensijų planą
9% už namų planą
8 1/2% už specialią taup. s-tą
7 1/2% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

I M A:
už asm. paskolas nuo 15%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12%
2 metų 12 1/2%
3 metų 12 1/4%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1 metų 12 1/2%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 33 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. popietį; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario
ir **532-1149** M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• TELEFONAI: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 20 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9:30-1

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius ... 8 1/2%
180-185 d. term. ind. 8 1/2%
Term. ind. 1 metų 9%
Term. ind. 2 metų 9 1/4%
Pensijų s-ta 10%
Spec. taup. s-ta 8%
Taupomųjų s-ta 7 1/2%
Depozitų-čekių s-ta ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 15%
Mortgičius nuo 12-13%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r.-1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. **MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS**

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS METINĖ VAKARIENĖ

KOVO 13 d., 5 v.p.p. Didžiojoje Salėje įvyks metinė Prisikėlimo Parapijos vakariene ir Parapijos 30 metų veiklos suaktis.

Ta proga bus patiekta įdomi meninė programa.

• Prisikėlimo Parapijos Bibliotekai sėkmingai vadovauja žurnalistas St. Prakas. Jis jau kelinti metai išleidžia lietuvišką kalendorių knygelės pavidale, apie 3000 egz., kuris greitai išplatintas. Jame yra ir įdomių pasiskaitymų.

GEN. M. HAIGH SKAITYS PASKAITĄ TORONTE

P.C. nario N.G. Leluko kviečiamas, į Torontą, KOVO mėn. 9 d. atvyksta gen. A.M. Haigas ir skaitys paskaitą Sheraton Centriname hotelyje apie šių dienų aktualijas.

Po to bus priėmimas-vaišės generolui pagerbti, kuriose dalyvaus Ontario provincijos min.p-kas W.D. Avis ir daugelis žymių valdžios pareigūnų, spaudos atstovai. Jų tarpe yra pa-

kviestas ir lietuvis žurnalistas, "NL" korespondentas J.Ka.

Gen. A.M. Haig yra prez. R. Reagan'o paskirtas kaip vyr. patarėjas į Komisiją karinės strategijos reikalams.

ANAPILIO SALĖJE

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

VASARIO 16-toji buvo iškilmingai minima vasario 20 d., 5 val.p.p.

Kalbėjo dr. A. Pranckevičius, užaugęs Sibire, kur buvo vaiko amžiuje kartu su tremtiniais tėvais išvežtas.

Miss Flora MacDonald, buvusi Užsienio Reikalų ministrė, pasišymėjusi savo tiesumu, J. Clark kabinete.

Minėjimas pasižymėjo įvairia menine programa.

PALENGVINA LIETUVIŲ

KALBOS MOKYMAŠI

NAMUOSE

Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba šiais metais patiekė Neakivaizdinės Lituanistinės Mokyklos vadovėlius, skirtus mokiniams, negalintiems pasiekti lituanistinės mokyklos. Korepondenciniu būdu galima ir namie būnant, išėti visą pra-

džios ir augštesniosios lituanistinės mokyklos kursą ir gauti baigimo pažymėjimus. Neakivaizdinei Lituanistinei Mokyklai vadovauja mokytoja Vida Bučmienė-17702 Crestland Rd., CLEVELAND, OH, 44119. Šiuo adresu gausite visos informacijos ir vadovėliai.

IŠGANYTOJO PARAPIJOJE

VASARIO 16-TOSIOS proga vyko pamaldos vasario 20 d. Giedojo "Aro" Choras.

ANAPILIO PARODŲ SALĖJE

Oakville apylinkės lietuvių minėjo VASARIO 16-tąją šeštadienį, vasario mėn. 12 d.

LIETUVIŲ NAMŲ VYRŲ BŪRELIO NAUJA VALDYBA

Vasario 6 d. susirinkime buvo išrinkta nauja LN Vyrų Būrelio Valdyba: A. Borkertas, V. Bubelis, L. Dūda, V. Kulnys, B. Laucys, Z. Revas ir V. Šimkus. Susirinkimui pirmininkavo J. Varanavičius.

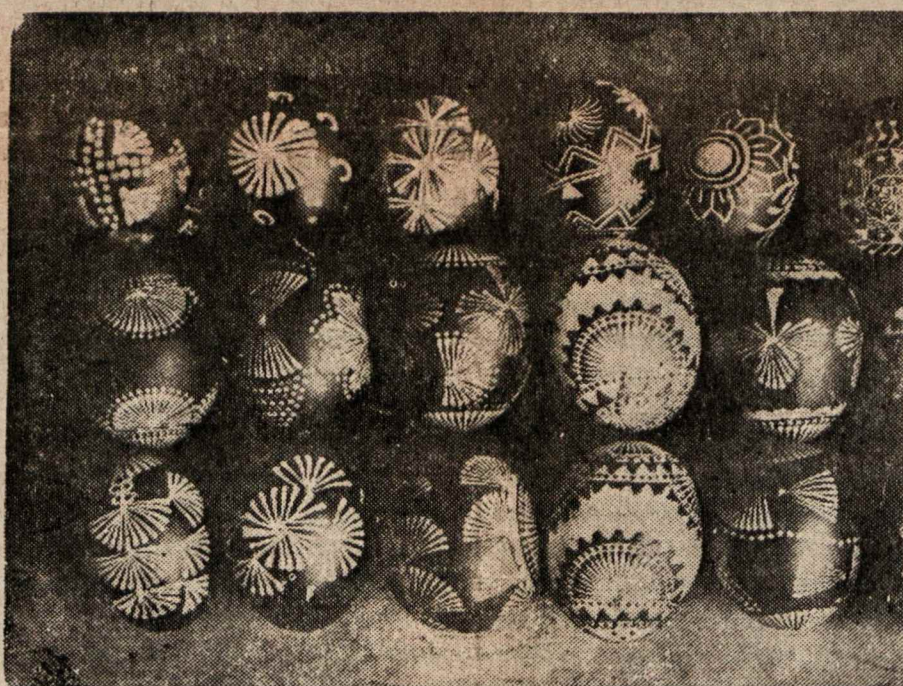
STOVYKLAVIETĖS "ROMUVA" NARIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

VASARIO 27 d., sekmadienį, 4 v.p.p. Prisikėlimo Parapijos Parodų Salėje įvyks METINIS "ROMUVOS" NARIŲ SUSIRINKIMAS.

Kviečiami ir visi kiti, kuriems rūpi lietuviškosios stovyklos išlaikymo reikalai.

• LIEPOS 30 - RUGPJŪČIO 13 d. bus SKAUTŲ SUKAKTUVINĖ STOVYKLA. Stovyklos viršininkas bus LSS Tarybos pirmosios pirm. v.s. fil. S. Miknaitis.

Tikimasi turėti apie 1000 stovyklautojų.

Lietuviškieji margučiai

Simon's TRAVEL

KVIEČIA JAV IR KANADOS
LIETUVIUS KELIAUTI
! LIETUVĄ KARTU !!!

10 DIENU LIETUVOJE! SIŪLOME JAUNIMUI RUGPJŪČIO 6 - RUGPJŪČIO 20 13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

GEGUŽĖS 12 LIEPOS 7 RUGSĖJO 1
GEGUŽĖS 19 LIEPOS 14 RUGSĖJO 9
GEGUŽĖS 26 LIEPOS 21 SPALIO 6
BIRŽELIO 23 GRUODŽIO 19

Skelbiamos išvykimo datos. Kelionės yra vienos ar dvejų savaičių maršrutu - Vilnius arba Vilnius ir kiti Europos miestai. Visos kelionės lydimos savininkų arba patyrusių vadovų.

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Kovo mėnesį bus nupirktos vėlykinės dovanos gimimės Lietuvoje (automobilai ir kiti daiktai)

* Nuperkame kooperatinius butus gimimės Lietuvoje
* Sutvarkome dokumentus iškvietimams
* Tarpininkaujame tvarkant palikimus
* Tarpininkaujame suteikiant finansinę paramą artimiesiems gimimės Lietuvoje

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas. Smulkesnių žinių teiraukitis Toronto skyriuje, kuriame sąžiningai patarnaujame jau 23 metus

2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Montrealis - (514) 669-8834 - L. Stankevičius

Savininkai Vytautas ir Audronė Šlimkevičiai

(Kelionių biuro registracijos numeris - 1835961)

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS POPIETĖ TORONTE

Dviem metams dar nepraslinkus nuo pirmos knygos "Lithuanian National Costumes" supažindinimo šventės, Lietuvių Tautodailės Instituto ir Anapilio parapijos Kultūros Komisija suruošė naujos, tik ką išleistos dail. A. Tamošaičio anglų kalba knygos "Lithuanian Easter Eggs" pristatymą š.m. sausio 16 d. parapijos didžiojoje salėje. Tuo pačiu metu buvo surengta margučių paroda ir parodytas ekrane filmas "Lietuvių Audinių Dailė".

KNYGA - "LITHUANIAN EASTER EGGS"

Į šią, kaip ir ankstesnę knygą, dail. A. Tamošaitis įdėjo visą savo gyvenimo metu išgytą liaudies meno žinių ir patirties iobį. Pagal dailininką, pats ankstyviausias žmonijos liaudies menas pasireiškė margučiuose. Vaikai jau nuo pat mažens dailindami margučius, išreiškia savo tautinio meno pojūčius ir jausmus. Žmonija regėjimo pojūčiais išskaito liaudies meno grožį ir prasmę. Kalba čia beveik nereikalinga.

Dail. A. Tamošaitis savo neišsėmiama energija, pasiryžimu, darbštumu ir kantrybe patiekė naują knygą apie lietuvių liaudies meno kūrybą - Vėlykų margučius. Tikimės, kad toji knyga suras atitinkamą vietą kiekvienoje lietuvių šeimos knygų lentynoje. Tuo pačiu supažindin-

nus ir įvairių tautybių žmones su gražiu lietuviškų margučių menu.

ESTETINIS KNYGOS GROŽIS.

Dailininkas įspūdingai ir sumaniai naudoja spalvotas iliustracijas pagauti žiūrovo dėmesiai. Jau pačiame knygos applanke spalvoti margučiai ir tekstas patiekiamas tamsiai juodame dugne. Tas sukelia stiprų kontrastą ir žiūrovo dėmesys nukreipiamas į margučių spalvų ryškumą bei tonų ir piešinių grožį.

Patiekiami ranka piešti margučiai - devyni kiekviena puslapyje. Pusiapio skirtingos harmoningos spalvos apribojamos skirtingų spalvų remeliais. Tas irgi nukelia grožį, patiekia ramų ir švelnų margučių spalvų derinį ir padaro puslapį įdomiu ir skirtingu. Taipogi ranka piešti margučių piešiniai paspalvinti įvairioms spalvoms, ant staltiesių audeklių yra ramūs ir švelnūs, nes kiekvienam audekliui yra suteiktas švelnus ir gėlovingas skirtingų spalvų tonas.

Knyga atspausdinta ofseto būdu. Kai kuriuose puslapiuose pastebėta teksto svorio nelygumų (suriebėjimo). Kai kur trūksta absoliutaus spalvoto vaizdo suderinimo ("register"). Mechaninio tinkluko piešiniuose (mechanical screens) kai kur pastebėta nelygumų. Bet tai yra mažmožiai. Bendrai paėmus bevartant knygą, individą pagausa šiltas ir mielas jai meilės jausmas.

Labai gerai, kad knyga paruošta ir atspausdinta lietuviškoj įmonėj - Litho Art Ltd. Nemanau, kad kitos komercinės spaudos įmonės idėtų tiek meilės, kruopštumo bei atydumo retkarčiais užklystantiems spausdinams.

POPIETĖS PROGRAMA

Supažindinimą atidarė Anapilio par. Kultūrinės Komisi-

Visokeriopą medžiagą lietuvių liaudies meno reikalais galima gauti per LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTĄ, c/o L. Baisių, 243 South Kingsway, Toronto, Ont. M6S 3V1

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.v.
Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

1551 Bloor St. W. TORONTO, Ont. M6P 1A5

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— Iškūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS
TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6 %
santapus 7.75 %
kasdienines palūkanas
už santapus 7 %
term. depoz. 1 m. 9.50 %
term. depoz. 3 m. 10 %
reg. pensijų fondo 9 %
90 dienų depozitus 9.25 %

IMAME UŽ:
neklm. turto pask. 12 %
asmeninės paskolas 15 %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda
Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais
nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

VISUOMENININKO NETEKUS

Povilas Petronis

Vienas po kito negrįžtamai pasitraukia iš montrealiečių tarpo lietuviai. Štai ir Povilas Petronis sausio 28 d. netikėtai mirė. Palaidotas Montrealio kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1902 m. gruodžio 20 d. Vaidžių km. Viešintų valsč. Panevėžio apskrityje. Buvo tik atšventęs savo amžiaus 80-meį ir šio mėnesio 18 d. rengėsi švęsti vedybinę 50-mečio sukaktį. Paliko žmoną Febronę, dvi dukteris su šeimomis — 3 anūkes, ir seserį Albina bei kitus gimines Lietuvoje.

Velionis į Kanadą atvyko 1928 metais, jau pilnai subrendęs vyras ir Lietuvoje gyvenimą patyręs visapusiškai. Būdamas ūkininko sūnus, pradėjęs jausti įvairius nedarbų ūkininkavime, su galvojo ieškoti laimės Kanadoje. Čia atvykęs kaip žemdirbys į ūkio darbus, rado prasidėjusią pasaulinę krizę ir pirmieji žingsniai Kanados Vakaruose parodė nusišvilimą, kad palikęs savo tėvynę Lietuvą.

Atlikus darbo sutartį, darbo kitur sunku buvo gauti. Kiek pastoviau padirbęs netoli Winnipeg'o pas ūkininką beveik tik už gaunamą maistą, atvyko į Montrealį. Čia jam nusišypsojo laimė: netik gavo darbo, bet ir susipažino su lietuvių Febrone Bačiulyte, atvykusia iš Šimonių valsčiaus. Jų pažintis buvo apvaisinusi vedybomis.

Povilas Petronis buvo visokeriopai susipratęs lietuvis. Jį ir pirmieji vargai Kanadoje neišstūmė iš lygyvaros, kaip daugelį kitų, kurie neva kovodami už darbininkų teises, pasistūmėjo į kraštutinumą ir tapo nesąmoningais arba kaip jie patys vadinosi — "pažangiaisiais" lietuvių ir kanadiečių tarpe. Velionis siejojo Lietuvos nepriklausomybės praradimu, svetimųjų santvarkos primetimu. Tikėjo, ką pasakojo vėlesnieji ateiviai, bet ir pats prieš kelis metus buvo nuvykęs į savo gimtąjį kraštą ir visu tuo asmeniškai įsitikino.

P. Petronį prisimenu vieną iš pirmųjų lietuvių man atvykus į Kanadą. Jis buvo vienas iš ketveriukės draugų — jie visur ir visada būdavo kartu, — tai Povilas Petronis, Juozas Bakanavičius,

A. Ž.

Jonas Staniulis ir Antanas Bernotas, kurie jau visi yra mirę. Vėliau paaiškėjo, kad jie visi netik priklausė "Lietuvių Darbininkų Draugijai", bet esą Montrealio skyriaus v-bos nariai (P. Petronis sk. pirmininkavo). — Tai lietuvių socialdemokratų organizacijos padalinys, kurios centras veikė New Yorke. Nekartą teko būti pakviestu į Velionio namus kai atvykdavo iš cento v-bos nariai Steponas Kaminskas (Kairys), Kipras Bielinis ir kt.

P. Petronis priklausė beveik visoms veikiančioms lietuvių organizacijoms Montrealyje. Su juo kartu ilgaiusiai man teko dirbti DLK Vytauto Klube. Į jį įstojęs, radau velionį valdybos narių tarpe. Vėliau man pirmininkaujant, jis buvo vienas iš pagrindinių direktorių, o vykdamas naujų namų statybą — vienas iš pagrindinių statybos komisijos narių. Jis buvo rimtas reikalų sprendėjas, niekam nepataikaujantis: pilna žodžio prasme — visuomenininkas. Todėl jis buvo norimas į valdybas, nežiūrėnt ar organizacija kairesnė ar dešinesnė.

"NL" laikraštis taipgi nekartą atsirėmęs į P. Petronio patarimą ekonominiu ar kitu atveju. Jis juo rūpinosi nuo jo pirmųjų numerių, o tuo labiau kai buvo KLC Tarybos leidžiamas ir Jono Kardelio redaguojamas. Jis ir kai ką parašydavo.

Velionis nuoširdžiai rūpinosi savo šeima, su žmona ir vėliau su paauglėmis dukrelėmis kartu visur lankydavosi. Paskutiniuoju laikui, jau ir su anūkėmis kartu bažnyčioje sėdėdavo. Džiaugėsi dukromis, žentais ir anūkėmis. Neužmiršau jo vieno išsireiškimą, kai jis atvyko į mano namus tik į juos išsiklaus. — "Kad nepamatytumano mergaitės kaip modernios — kai įrengti, nes tai turėčiau ir aš tokius įsigyti". O kai aš jo namus buvau mašės prieš kelis metus tik įsikėlus jo šeimai, — atrūdė puikesnių ir būti negalėtų. Bet visgi, jis dukroms sukūrus šeimas padėjo įsigyti atskirus namus.

Povilas Petronis ilgus metus vertėsi restorano verslu Verdune, ir netoliese turėjo nuosavybę. Vėliau, kai LaSalle miestas pradėjo plėstis ir naujuose distriktuose modernūs namai kilti, atsikėlė gyventi į LaSalle. Jis buvo laikomas vienu iš pasiturinčių lietuvių, kuris tik darbu ir sumanumu visą įgijo. Jo vargus ir džiaugsmus kartu lydėjo mylima žmona Febronė, kuri galiausiai ir į amžino poilsio vietą — kapines kartu su visa šeima, draugais ir pažįstamais — sausio 31 dieną jį palydėjo.

Tebūna lengva Tau, Povilai pamilta Kanados žemelė, o likusiai šeimai nuoširdi užuojauta.

Pr. Paukštaitis

APIE LIETUVIUS
SPORTININKUS

Montrealio "The Gazette" vasario 5 d. laidoje Sporto puslapyje paskyrė daugiausiai kylančiai krepšinio žvaigždei — torontiečiui Leo RAUTINŠ, sūnui Danutės ir Osvaldo Rautinš, kurie emigravo iš Lietuvos karo metu ir 1949 m. atvyko į Kanadą.

Strapisnis pailiustruotas ir dvejomis didelėmis Rautinš nuotraukomis. Korespondentas plačiai aprašo L. Rautinš pasisakymus, kaip jis su savo broliu nuo pat vaikystės pradėjo domėtis ir žaisti krepšinį. Korespondentas analizuoja jo talentą, trenerių pasisakymus ir jo galimybes pakliūti į iškilųjų sportininkų žvaigždžių eiles.

Taip pat nagrinėja, kaip Kanados sporto organizacijos nepakankamai rūpinasi savo talentų ateitimi ir iš savo rankų išleidžia į Ameriką šiuo atveju — Syracuse Kolegijai — vertingiausius sportininkus.

Korespondentas Michael Farber taip pat pažymi, kad kitas kanadietis John KARPIŠ / tik nepasako, kad ir šis lietuvių kilmės. Reikia pridurti, kad Lietuva jau nepriklausomybės laikotarpyje buvo pasidariusi Europos krepšinio čempione, / taip pat paimtas į Syracuse komandą.

L. Rautinš pranašaujama profesinė karjera NBA / National Basketball Association /.

● Brazilijos lietuvis Ignas RAMANAUSKAS, laikinai apsigyvenęs čia, iki sutvarkys dokumentus, yra iš profesijos mašinų konstrukcijos technologas. Savo gabiai moksle dukrai jis ir jo žmona nori suteikti geras sąlygas mokytis.

TRADICINĖ KAZIUKŲ
VAKARIENĖ

KOVO 5 d., Šv. KAZIMIERO PARAPIJOJE bus tradicinė Kaziukų ir Kazyčių garbė vakarienė. Kviečiame visi!

"RŪTOS" KLUBE GAVĖNAS
IR KELIONIŲ, SKAIDRĖS

Vasario 15 d., Seselių Namuose Montrealio Aukšinio Amžiaus Klubas RŪTA su-ruošė Užgavėnių Popietę su gerai paruošta, įvairia programa: Užgavėnių kaukėraiškiai padeklamavo tai progai sukurta eilėraščių GAVĖNAS / Pr. Tekutienė / , inž. Algis Kličius parodė seriją idomių skaidrių iš Indonezijos, kur jam jau kelintą kartą teko lankytis savo specialybės reikalais. Jos buvo sumaniai atrinktos, idomiškai pakomentuotos. Seselė Palmyra skaitė apsakymą, pritaikytą Vasario 16 atminimui. Po to buvo malonios ir gerai paruoštos vaišės, gaivinos, vyno stiklelio ir kavutės.

Dauguma RŪTOS Klubu narių buvo dėkingi už idomią programą ir už palaikymą, kad ir kuklioje formoje, mūsų vaizdingų tradicijų.

Tačiau — buvo ypač vienas, kampinis stalas prie kurio savo balsingumu ir net, galima sakyti, nemandagumu, išsiskyrė grupelė atvykusių. O gal tik Užgavėnės buvo taip paveikusios?

Kostas Toliušis sėkmingai pirmininkauja RŪTOS Klubui.

Pr. Tekutienė

GAVĖNAS

Aš — Gavėnas, nuo mėnulio, Aš iš pasakų senų. Tamsią naktį su šėšeliais Vaikštinėju už langų.

Pasistiepes, uostinėju, žiūrinėju pro stiklus, — Visur kvepia lašnuočiais, Sako — Užgavėnės bus!

O rytoj, tai jau Pelenė, Pradžia atgailos žmonių. O kas man, senam Gavėnui, Kiek užbers jiems pelenų!

Nei stikliuko, nei mėsytės — Kad Gavėnia būtų sausa! Tegu būna, kaip senovė: Tikrai silkė išmirkyta Ir aliejus su putra!

SPORTININKĖS MOTERYS
SUSIORGANIZAVO

Penktadieniais, 8:30 — 10:30 v.v. vyksta moterų tinklinio treniruotės Sir Isaack Brock Elementary School, 80 St. Lawrence Blvd.

Susiorganizavo net dvi moterų komandas: studenčių ir jauniausiųjų ponių ir vyresniųjų moterų.

SKAUTŲ JUBILIEJINĖ
STOVYKLA

15-toji Pasaulinė Skautų Jamborė, minint skautų sąjungos 75-meį, vyks šią vasarą Calgary. Lietuvoje I-ą mišrią skautų-čių skiltį įsteigė skautininkas Petras JURGĖLA, 1918 m. lapkričio 1 d., VILNIUJE.

CALGARY LIETUVIAI
MINĖJO VASARIO 16-TĄJĄ

Vasario mėn. 19 d., 7:30 v. Parkhill Stanley Park Community Hall patalpose Calgary ir apylinkės lietuviai minėjo Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo 65-tąją sukaktį. Minėjimą suruošė Calgary Apylinkės Lietuvių Bendruomenės Valdyba.

Reikia pažymėti, kad ji leidžia ir biuletenį. Paskutinis numeris skirtas Vasario 16-tajai. Pranešama apie minėjimą. Jaunimo Kampelyje — PLJ. Kongreso žinios su dienotvarkės planu, abejomis kalbomis. Ma-lonu pabrėžti, kad ir maža kolonija, su labai ribotomis galimybėmis, kaip rodo Calgary atvejis, gali rasti būdų nepažūti ir būti informuoti.

Išradingai panaudota ir Albertos Vyriausybės Archyvinė medžiaga, kurioje yra kalbama apie lietuvių.

Simpatiskai parūpinti ir keli linksmi piešinėliai su juokais.

LIUDNOKOS VIENGUNGIO
TAUTIEČIO LAIDOTUVYS

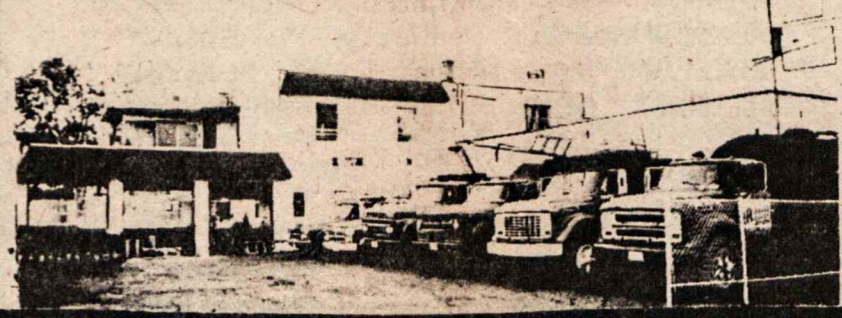
Vancouver, B. C. DEVIKIS Stasys, būdamas 61 metų mirė š. m. sausio 24 dieną. Jis buvo kilęs iš Labanoro bažnytkaimio, Saldutiškio valsčiaus, Švenčionių apskrities, vidutinis ūkininko šeimos. Artėjant rusų frontui, jis 1944 m. birželio mėnesio pabaigoje, "laikina" pasitraukė į Žemaitiją, o tu metų spalio mėn. 8 d. į Volkietiją. Kanadoje atvyko 1948 m. kaip žemės ūkio darbininkas. Vienų metų sutartį atlikęs apsigyveno Vancouver mieste. Dirbo įvairius darbus, bet ilgai vienoje darbovietėje neužsilaikydavo. Dažnai būdavo be darbo. Velionis į vietos Lietuvių Bendruomenės tautinių švenčių minėjimus nesilankydavo ir jokių aukų lietuviškiems reikalams paremti nėra davęs. Nedalyvavo jis ir "progresyviųjų" lietuvių subuvimuose. Jis vedė miesčionišką viengungio gyvenimą...

Laidotuvių kopyčioje, vos keliems žmonėms dalyvaujant, sausio 31 d. katalikų kunigas atliko trumpas laidotuvių apeigas ir anglų kalboje pasakė pamokslą. (Spaudoje buvo paskelbta, kad jas atliks vyskupas Gerald La Plante). Velionį į Mountain View kapines atvežus, niekas nelaukė ir nebuvo grabnešių. Šoferio iniciatyva, iš pasitaukusių žmonių, buvo paprašyta pagelbos ir karstas atneštas prie iškastos duobės. Jokių vainikų ir gėlių nebuvo.

A. Ž.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

SELF SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

- VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TAISYMAS
- SUTVARKOMI KITI IŠSIDERINIMAI (Tune up)
- PATIKRINAMOS IR ATSTATOMOS MAŠINOS LYGIS
- PAKEIČIAMSI STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams speciali nuolaida)
(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500. — IKI \$1000. — PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILIŲS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOJIMAI.

Tel. 845-2912 EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPYČIOS

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT: **365-7146**

NETTOYEURS CLEANERS

Dino's

365-7146
1061-A CENTRALE

365-1143
495-906 rue. LaSalle

766-2667
2000 ALLARD

VASARIO 26 d. - "NIDOS" KLUBO Vakarienė, Aušros Vartų Parapijos Salėje, 7 v. KOVO 6 d. - LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO ŠAU - LIŲ KUOPOS susirinkimas, tuojau po pamaldų.

KOVO 13 d., po II val. pamaldų, AV parapijos salėje-Kanados Lietuvių B-ės MONTREALIO APYLINKĖS METINIS VISUOTINAS SUSIRINKIMAS.

KOVO 19 d., ŠEŠTADIENI, 3 v.p.p. LITO narių METINIS VISUOTINAS SUSIRINKIMAS.

KOVO 27 d. - "VAIVORYKŠTĖ" rengia knygos "Lithuanian Easter Eggs" pristatymą ir filmos "Lietuvių Audinių Menas" rodymą AV PARAPIJOS SALĖJE, tuojau po II val. pamaldų. Vyks ir MARGUCIŲ bei VILBŲ PARODA.

• Muz. Aleksandras STANKEVIČIUS ir sol. Antanas KEBLYS buvo išvykę į Winnipeg'ą, kur dalyvavo VASARIO 16 d. minėjimo programoje.

GERBIAMI TAUTIEČIAI,

Montrealio Lituaništos mokyklos Tėvų Komitetas maloniai kreipiasi į Jus, mokyklos išlaikymo reikalui. Iki šiol išsiverstė iš įvairių pajamų: tėvų mokesčio, valdžios paramos ir organizacijų aukų. Išlaidoms vis didėjant, turime sutelkti didesnes pinigų sumas mes patys.

Kviečiame Jus prisidėti prie lietuviškos mokyklos išlaikymo su Jums galima auka. Prašome rašyti čekį "Lituaništos mokyklai" arba pervesti į Mokyklos sąskaitą Lite Nr: D 255. Už aukas bus išsiųsti pakvitavimai.

Šiuo reikalu kreipiamės į visus Montrealio Lietuvius, nes mūsų Lietuviškoji Mokykla yra mūsų visų pagrindinė lietuviškos išlaikymo institucija.

Aukas siųsti prašome šiuo adresu: A. Lukoševičius, 1643 Lloyd George Cres., Verdun, P.Q. H4H 2P6

Iš anksto Jums dėkojame už Jūsų dosnumą ir bendro reikalo supratimą —

MONTREALIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel.: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel.: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Aridaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P.Q.
Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P.Q. Tel.: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

1 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel.: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.

701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel.: Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P.Q.
Tel.: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel.: 453-9142

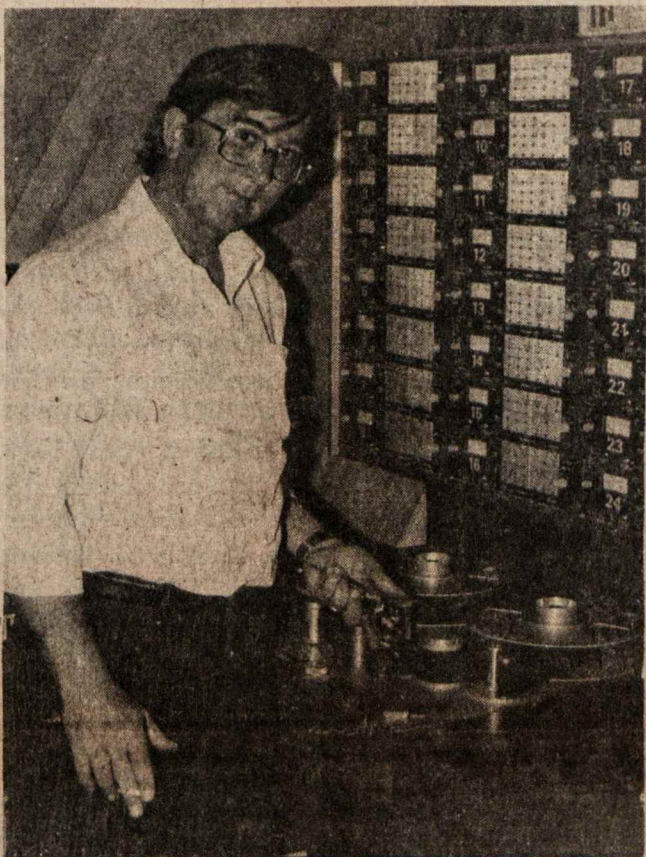
PRIMENAME MIELIEMS SKAITYTOJAMS, KAD, KAIP JAU BUVO RAŠYTA, "NL" PRENUMERATA UŽ 1983 metus YRA PAKELTA iki 16 dol. PRAŠOME NEUŽSIMOKĖJUSIUS NEDELSTI, NES PRAĖJUS 3 mėn., PASTAS PAKELS MUMS TOKIŲ LAIKRAŠČIŲ SIUNTIMO MOKESTĮ.

DĖKOJAME UŽ DĖMESĮ! "NL"

MONTREALIO MEDŽIOTOJŲ IR ŽVEJOTOJŲ KLUBO "N I D A" VAKARIENĖS METU, VASARIO 26 d., AV PARAPIJOS SALĖJE, dalį meninės programos atliks, kaip jau buvo skelbta, ir "MERGAICIŲ TRIO", vad. muz. Aleksandrui STANKEVIČIUI, Šioje nuotraukoje matome Moniką RUFFO, Daivą JAUGELYTĘ ir Živilę JURKUTĘ dainuojant metinėje AV vakarienėje.

Nuotr: J. V. D a n i o

Plokštelės "Kalėdos" išrašų pertraukos metu Haroldas Celtorius, manydamas, kad juostelė per ilgą, bando ją sutrumpinti... Bet nepavyksta, nes butelio atidarytuvas tam reikalui netinka...

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE

REKOLEKCIJOS vyks Didžiąją Savaitę, nuo KOVO 28 iki BALANDŽIO 2 d. Jas praves Tėv. Petras Dauginis, SJ, iš Chicagos.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS

REKOLEKCIJOS vyks Didžiosios Savaitės pradžioje. Jas praves selazietis kun. Mečys Burbas iš Romos.

- BALANDŽIO 16-17 iškilmingam 75 m. jubiliejui paminėti ruošiamasi stropiai.

"AUŠROS" ŠIMTMEČIO SUKAKTIS MONTREALYJE

bus paminėta BALANDŽIO mėn., 24 d., AV PARAPIJOS SALĖJE, po II val. pamaldų. Paskaitą skaitys dr. H. N a g y s.

Rengia KKK Moterų D-jos Montrealio Skyrius

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" TRADICINIS SPAUDOS BALIUS BUS BALANDŽIO 30 d., AV PARAPIJOS SALĖJE.

PARDUODAMAS AR IŠNUOMUOJAMAS NAMAS

Toronto išnuomuojamas arba parduodamas namas trijų aukštų devynių kambarių (dvi virtuvės), dvigubas garažas, skersai nuo požeminio traukinio stoties, vienas blokas nuo Toronto Lietuvių Namų. Teirautis 12 Edna Ave., Toronto, arba Tel.: (416) 536-0911 vakarais.

LEONAS MARKAUSKAS

yra grįžęs į Montrealį

1982

INCOME TAX PILDYMAS

ir

LIETUVOS PAŠTO ŽENKLŲ

1918 - 1939 IŠPARDAVIMAS

LEONAS MARKAUSKAS

7085 MARQUETTE H2E 2C6

TEL: 374-6077

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS

Tel: 722-3545

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$ 1,000.00

1 metų 9.75 %

Nekilnojamo turto, Asmeninės ir Prekybinės.

Terminuoti indėliai

1 metų 9.5 %

180 - 364 d. 9.25 %

30 - 179 d. 9 %

Trumpalaikius indėlius už \$ 20,000 ir daugiau

Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$ 10,000

Taupomos sąskaitos:

Specialios 8.5 %

Su draudimu 8.25 %

Čekių sąskaitos 6 %

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI - VELTUI KASOS VALANDOS

1465 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm. Antr. Treč.

9:00 - 3:00

6:00 - 8:00

Ketvirtadieniai

12:00 - 8:00

12:00 - 6:00

Penktadieniai

12:00 - 6:00

12:00 - 6:00

Sekmadieniai

10:00 - 12:30

10:00 - 12:30

Maurice Kaplan

Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

• Didelis pasirinkimas gotovų paltų
• Vasaros laikui saugojimas (Storage)
• Taisav ir remdėliuotai
• Siuvu ir parduodu

1446 RUE ST ALEXANDRE

MONTREAL, QUEBEC

SUITE 500A

H3A 2G6

Tél 288-9646

MEMBER

REALTOR

ASSOCIATION

REALTORS

OF QUEBEC

PHOTO M.L.S.

SYSTEM

D. N. BALTRUKONIS

IMMOBILES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409

MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje, Investacijos JAV ir Kanados provincijose

Tel.: Business: 482-3460
Residence: 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių

atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

LEONAS GURECKAS

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU

Menageriu Leo GURECKAS

MIC

GM

montreal west automobile

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA